

ΕΥΝΔΕΣΜΟΣ

«Σπουδάζοντες τηρεῖν τὴν ἐνότητα τοῦ πνεύματος ἐν τῷ Συνδέσμῳ τῆς εἰρήνης» (Ἐφ. δ', 3)

Ἰδιοκτίτης: ΧΡΙΣΤΙΑΝΙΚΗ ΣΤΕΓΗ ΚΑΛΑΜΑΤΑΣ

Διεύθυνση:

Βασιλέως Γεωργίου Α' 5, 241 33, Καλαμάτα

Τηλ.: 2721 023176, Fax: 2721 026478

E-mail: info@xristegi.gr

Ἰστοσελίδα: www.xristegi.gr

✉ Χριστιανική Στέγη Καλαμάτας

Ἐκδότης-Διευθυντής: Δημήτριος Ν. Καρτσώνης

Δημιουργικό-Παραγωγή:

ΛΥΧΝΙΑ Α.Ε. τηλ.: 210 3410436 • www.lychnia.com

Ἐλεύθερη Συνδρομή με ἐνδεικτικό ποσό τὰ 20 €

IBAN Τραπεζικῶν Λογαριασμῶν στὴν Ἐπωνυμία τοῦ Συλλόγου:

Ἐθνικὴ Τράπεζα τῆς Ἑλλάδος:

GR04 0110 2200 0000 2204 8020 634

Τράπεζα Πειραιῶς:

GR53 0171 3430 0063 4316 3450 051

Alpha Bank:

GR09 0140 5000 5000 0210 1350 567

Eurobank - Ἑλληνικά Ταχυδρομεῖα-ΕΛ.ΤΑ.:

GR79 0260 1280 0001 1020 1721 572

169

Τό σκοτάδι τῶν ψυχῶν ὡς σιωπηλὴ μάστιγα τῆς σύγχρονης ἐποχῆς
ΧΡΙΣΤΙΑΝΙΚΗ ΣΤΕΓΗ ΚΑΛΑΜΑΤΑΣ

163

173

Ἀπὴν Ὁρθόδοξη Δογματικὴ: Δογματικὴ προσέγγιση τῆς νηστείας καὶ
θεολογικὴ θεμελίωσή της ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ ΣΩΤΗΡΙΟΥ

165

Πρωτοπρεσβύτερος π. Θεόδωρος Μαρινόπουλος, ὁ ταπεινὸς Πλει-
της τοῦ Ἱεροῦ Ναοῦ Προφήτη Ἠλία Μικρᾶς Μαντίνειας Μεσσηνίας,
Πέντη ἔτη ἀπὸ τὴν ἐκδημία του ΜΗΤΡΟΠΟΛΙΤΗΣ ΑΡΓΟΛΙΔΟΣ ΝΕΚΤΑΡΙΟΣ

166

Στοχασμοὶ & Ἀπόηχοι: Γυναίκα καὶ ἐθελοντισμὸς

ΜΕΡΟΠΗ Ν. ΣΠΥΡΟΠΟΥΛΟΥ

170

Περὶ σὺν ἄλλοις φῶς!

π. ΒΑΡΝΑΒΑΣ ΛΑΜΠΡΟΠΟΥΛΟΣ

172

Ὁ Ἀπόστολος Πέτρος

ΝΙΚΟΛΑΟΣ ΣΩΤ. ΠΟΥΡΝΑΡΑΣ

174

Ἁγία Μαρίνα ἡ Μεγαλομάρτυς

ΣΤΑΘΗΣ ΗΛ. ΠΑΡΑΣΚΕΥΟΠΟΥΛΟΣ

176

Μιά ἀόρατη ἐπιδημία πού κοστίζει ζωὲς κάθε καλοκαίρι

ΔΡ. ΣΤΑΜΑΤΟΥΛΑ ΤΣΙΚΡΙΚΑ

178

179

Γνωριμία με τὴν *Κλίμακα*: Λόγος Εἰκοστός Τέταρτος - Περί πραότη-
τας καὶ ἀπλότητας ΣΤΑΥΡΟΥΛΑ ΜΕΝΤΗ

180

Ψυχο-γράφημα: Τὸ φαινόμενο τοῦ «καημένου» μέσα στὴν οἰκογένεια
ΑΓΓΕΛΙΚΗ-ΕΛΕΥΘΕΡΙΑ Ι. ΠΑΠΑΣΑΡΑΝΤΟΠΟΥΛΟΥ

182

Ἡ ἀγωνιώδης μέριμνα

ΚΥΚΛΟΙ ΜΗΤΕΡΩΝ «Ο ΑΠΟΣΤΟΛΟΣ ΠΑΥΛΟΣ»

184

Εἴμαστε φτιαγμένοι ἀπὸ φῶς καὶ καλοῦμαστε νά γίνουμε... «Φῶς»
ΒΑΣΙΛΕΙΟΣ ΠΕΤΡΟΥΛΕΑΣ

186

Ἡ εἰρηνικὴ ἐπίλυση τῶν διαφορῶν στό Δίκαιο τῆς Θάλασσας

ΝΙΚΟΛΑΟΣ ΠΑΠΑΝΙΚΟΛΟΠΟΥΛΟΣ

188

Γεροντικοῦ Διδάγματα: Ὅταν κατανοθεῖ ὁ θάνατος, «Ὁ ἄνθρωπος
συγγενεύει...»

190

189

ΜΕ ΤΟΝ ΦΑΚΟ ΤΟΥ ΞΥΝΔΕΣΜΟΥ

191

Τό σκοτάδι τῶν ψυχῶν ὡς σιωπηλή μάστιγα τῆς σύγχρονης ἐποχῆς

Σέ μιά ἐποχή πού χαρακτηρίζεται ἀπό τήν ὑλική ἀφθονία καί τήν τεχνολογική πρόοδο, ἡ ἐλληνική κοινωνία βρίσκεται ἀντιμέτωπη μέ μιά βαθιά ἐσωτερική κρίση.

Τό σκοτάδι τῶν ψυχῶν, μέ πιό δραματική ἔκφραση τό τραγικό φαινόμενο τῆς αὐτοκτονίας, ἐξελίσσεται σέ μιά ἀθόρυβη, ἀλλῆ ἀδυσώπητη μάστιγα γιά τήν πατρίδα μας. Ἄνθρωποι τῆς διπλανῆς πόρτας, ἀπελπισμένοι καί ἀπομονωμένοι, πλυγίζουν κάτω ἀπό τό βάρος τοῦ ὑπαρξιακοῦ κενοῦ, τῶν οἰκονομικῶν δυσκολιῶν καί τῆς πνευματικῆς ἐρήμωσης, ὀδηγοῦμενοι στήν ἄρνηση, στή φυγή ἀπό τήν πραγματικότητα, στήν ἄρνηση τοῦ δώρου τῆς ζωῆς.

Τά στατιστικά στοιχεῖα γιά τόν ἐλληνικό πληθυσμό ἀποτυπώνουν μέ τόν πιό ἀνάγλυφο τρόπο τό μέγεθος τῆς τραγωδίας. Σύμφωνα μέ τά ἐπίσημα δεδομένα ἀπό τό *Παρατηρητήριο Αὐτοκτονιῶν τῆς Κλίνικας*, στή χώρα μας καταγράφονται σταθερά περισσότεροι ἀπό 500 θάνατοι ἀπό αὐτοκτονία ἐτησίως. Ἐνδεικτικά, τό ἔτος 2024 σηματοδεύτηκε ἀπό 469 καταγεγραμμένες αὐτοκτονίες, ἐνῶ τό 2025 ὁ ἀριθμός αὐτός παρουσίασε ἀνησυχητική ἀνοδο, ἀγγίζοντας τά 579 θύματα. Μή ἐμβαθύνοντας περισσότερο στήν ἀνάληψη τῶν καταγραφόμενων στατιστικῶν, πίσω ἀπό κάθε μονάδα αὐτῶν τῶν ἀριθμῶν κρύβεται ἕνα σκοτάδι ψυχῆς, πού δέν ξεπεράστηκε: ἕνα bullying (βία, ἐκφοβισμός, χειρονομίες, σπρωξιές, ξυλοδαρμοί σέ περιβάλλον σχολείου, οἰκογένειας ἢ ἀκόμα καί ἐργασίας), μιά ἀνείπωτη οἰκογενειακή τραγωδία, ἕνας ἀβάσταχτος πόνος ἢ κάτι ἄλλο πού δέν διαγνώστηκε ἔγκαιρα ἀπό τό περιβάλλον τοῦ θύματος.

Ὡς Χριστιανοί δέν μπορούμε νά στεκόμαστε ἀπαθεῖς μπροστά σέ αὐτή τήν αἰμορραγία τῆς κοινωνίας μας. Ἡ αὐτοκτονία δέν εἶναι ἀπλῶς μιά ψυχιατρική ἢ κοινωνική παράμετρος· εἶναι ἡ κραυγή μιᾶς ψυχῆς πού ἔχασε τήν ἐλπίδα καί τό στήριγμά της.

Σέ ἕναν κόσμο πού θεοποιεῖ τόν ἀτομικισμό καί ἀπομακρύνεται ἀπό τόν Θεό, ἡ Ἐκκλησία παραμένει τό ἀπάνεμο λιμάνι. Ἡ χριστιανική ἀγάπη δέν ἐξαντλεῖται σέ θεωρίες, ἀλλῆ εἶναι πράξη ἀλληλεγγύης,

Τό σκοτάδι τῶν ψυχῶν, πού ἐκφράζεται μέσα ἀπό τό τραγικό φαινόμενο τῆς αὐτοκτονίας, ἐξελίσσεται σέ μιά ἀθόρυβη, ἀλλῆ ἀδυσώπητη μάστιγα γιά τήν πατρίδα μας.

οὐσιαστικῆς ἀκρόασης καί συμπαράστασης πρὸς τόν πάσχοντα ἀδελφό, πού σέ κάθε περίπτωση πρέπει νά τήν ἐξωτερικεύουμε περισσότερο. Τά Ἱερά Μυστήρια τῆς Ὁρθόδοξης Ἐκκλησίας εἶναι λιτρωτικά καί μέσω αὐτῶν μᾶς δίνεται ἡ εὐκαιρία νά αὐξήσουμε τήν ἀγάπη μας καί τήν πνευματικότητά μας.

Ὁ Χριστός εἶναι τό αἰώνιο Φῶς, πού διαλύει κάθε σκοτάδι τῆς ψυχῆς.

Χρέος μας εἶναι νά μεταφέρουμε αὐτό τό ἀναστάσιμο μήνυμα τῆς ἐλπίδας σέ κάθε συνάνθρωπό μας πού βιώνει τή θλίψη καί τήν ἀπόγνωση.

Ἄς γίνουμε ἐμεῖς οἱ φτωεῖνοι φάροι καί τά πνευματικά σπηρίγματα, ὥστε κανεῖς νά μὴ νιώθει μόνος καί ἀβοήθητος μέσα στά σύγχρονα σκοτάδια τῆς ἐποχῆς μας!

ΧΡΙΣΤΙΑΝΙΚΗ ΣΤΕΓΗ ΚΑΛΑΜΑΤΑΣ

Γενέσιον Τιμίῳ Ἰωάννου Προδρόμου
(τιμᾶται τὴν 24ῃ Ἰουνίου)

Δογματική προσέγγιση τῆς νηστείας καί θεολογική θεμελίωσή της

Ἡ νηστεία στήν Ὁρθόδοξη Ἐκκλησία δέν ἀποτελεῖ μιά ἀπλή ἀποχή ἀπό τροφές, ἀλλὰ μιά βαθιά δογματική πράξη, ἡ ὁποία συνδέεται ἄμεσα μέ τή δημιουργία, τήν πώση καί τή σωτηρία τοῦ ἀνθρώπου. Ἡ πρώτη ἐντολή στόν Παράδεισο ἦταν ἐντολή νηστείας (ἀποχή ἀπό τόν καρπό). Ἡ παρακοή ὁδήγησε στήν πώση καί τήν ὑποδούληση τοῦ πνεύματος στήν ὕλη. Συνεπῶς, ἡ χριστιανική νηστεία ἀποτελεῖ τήν ἀντίστροφη πορεία: τή θεραπεία τῆς φιλαυτίας καί τήν ἀποκατάσταση τῆς σωστῆς ἱεραρχίας μεταξύ ψυχῆς καί σώματος.

Χριστολογικά, ἡ νηστεία θεμελιώνεται στό παράδειγμα τοῦ Ἰησοῦ Χριστοῦ, ὁ ὁποῖος νηστεύει ἐπί σαράντα ἡμέρες στήν ἔρημο, νικώντας τοὺς πειρασμούς. Εἰδικότερα, ἡ Νηστεία τῶν Ἁγίων Ἀποστόλων φέρει ἔντονο ἐκκλησιολογικό χαρακτήρα. Οἱ Μαθητές τοῦ Κυρίου, προτοῦ ξεκινήσουν τό παγκόσμιο κήρυγμα, προετοιμάστηκαν μέ νηστεία καί προσευχή, ἐκπληρώνοντας τόν λόγον τοῦ Χριστοῦ: «ὅταν ἀπαρθῆ ἀπ' αὐτῶν ὁ νυμφίος, τότε νηστεύσουσιν» (Ματθ. 9, 15).

Ἱστορικά, ἡ συγκεκριμένη νηστεία εἶναι ἀπό τίς ἀρχαιότερες τῆς Ἐκκλησίας. Οἱ πρῶτες γραπτές μαρτυρίες γι' αὐτήν ἐμφανίζονται τόν 4ο αἰῶνα σά

κείμενα τοῦ Μεγάλου Ἀθανασίου καί στίς *Ἀποστολικές Διαταγές*. Ἀρχικά, εἶχε χαρακτήρα εὐχαριστίας καί ἦταν ἑπταήμερη, συνδεδεμένη ἄμεσα μέ τήν ἑορτή τῆς Πεντηκοστῆς. Ὁ λαός νήστευε τήν ἑβδομάδα μετά τήν Πεντηκοστή ὡς πνευματική ἀπάντηση στή λήψη τῶν δωρεῶν τοῦ Ἁγίου Πνεύματος.

Ἀργότερα, κατά τόν 5ο αἰῶνα, ὅταν καθιερώθηκε πανηγυρικά ὁ συνεορτασμός τῶν Πρωτοκορυφαίων Ἀποστόλων Πέτρου καί Παύλου (29 Ἰουνίου) καί ἡ Σύναξη τῶν Δώδεκα Ἀποστόλων (30 Ἰουνίου), ἡ νηστεία συνδέθηκε μέ αὐτές τίς ἑορτές καί παρατάθηκε χρονικά. Ἐκτοτε, ἡ διάρκειά της παρέμεινε μεταβλητή, καθώς ἡ ἔναρξή της ἐξαρτᾶται ἀπό τήν κινητή ἑορτή τοῦ Πάσχα (ξεκινᾶ τή Δευτέρα μετά τήν Κυριακή τῶν Ἁγίων Πάντων) καί λήγει σταθερά στίς 28 Ἰουνίου.

Συμπερασματικά, ἡ νηστεία αὐτή μᾶς ὑπενθυμίζει ὅτι ἡ ἱεραποστολή, ἡ μαρτυρία τῆς πίστεως καί ἡ ἴδια ἡ ζωὴ τῆς Ἐκκλησίας δέν στηρίζονται σέ ἀνθρώπινες δυνάμεις, ἀλλὰ στήν ἐνέργεια τοῦ Ἁγίου Πνεύματος. Δογματικά, ἐπιβεβαιώνει ὅτι ὁ ἄνθρωπος δέν ζεῖ «ἐπ' ἄρτω μόνω», ἀλλὰ ἔχει ὡς πραγματική τροφή καί πηγὴ ζωῆς τόν Ἴδιο τόν Θεό.

Δημήτριος Σωτηρίου,
Οἰκονομολόγος

Πρωτοπρεσβύτερος π. Θεόδωρος Μαρινόπουλος, ὁ ταπεινὸς λευίτης τοῦ Ἱεροῦ Ναοῦ Προφήτη Ἡλία Μικρᾶς Μαντίνειας Μεσσηνίας Πέντη ἔτη ἀπὸ τὴν ἐκδημία του

Εἴκοσι αἰῶνες τώρα ὁ Ἰησοῦς Χριστός βαδίζει στοὺς δρόμους τῆς γῆς. Βρίσκεται ἀνάμεσά μας, συντροφεύει τὰ βήματα τῆς βιαστικῆς μας πορείας. Ἀνασταίνει μέσα στὶς καρδιές μας τὸ ἔργο τῆς Βασιλείας Του.

Τὰ ἴχνη τῆς παρουσίας τοῦ Χριστοῦ μέσα στὸν κόσμο μας εἶναι ζωντανά, χειροπιαστά. Εἶναι πρό πάντων μερικές μεγάλες καρδιές, πού ζωντανεύουν τὴν παρουσία τοῦ Ἰησοῦ πάνω στὴ γῆ μας. Οἱ χτύποι τους εἶναι ἡ ἠχώ τῶν βημάτων τοῦ Ἰησοῦ ἀνάμεσά μας. Κυριαρχοῦν πάνω ἀπ' ὄλους τοὺς θορύβους τῆς γῆς καὶ ξεπερνοῦν τοὺς αἰῶνες καὶ πλημμυρίζουν μέ παλημούς δυνάμεις καὶ ἀρετῆς τὴ ζωὴ τῆς Ἐκκλησίας. Κάποιοι ἀπὸ αὐτοὺς ἔκαναν πιό ἔντονη τὴν παρουσία τους μέ τὸν δυναμισμό τους, τοὺς ἀγῶνες τους γιὰ τὴν Ἀλήθεια, μέ τὸ κοινωνικό τους ἔργο. Κάποιοι ἄλλοι,

πάλη, προτίμησαν τὴν ἀφάνεια, τὸ «*ἤλαθε βιώσας*», τὴν ἀποφυγὴ τῆς προβολῆς. Αὐτὸ, ὅμως, δέν μειώνει τὸ ἔργο τους καὶ τὴν προσφορὰ τους στὴν Ἐκκλησία. Ἀλλήλωστε, ἡ Ἐκκλησία εἶναι Σῶμα καί, ὅπως τὸ σῶμα ἔχει μέλη πολλὰ, ἔτσι καὶ ἡ Ἐκκλησία. Τὸ κάθε μέλος ἢ ὄργανο ἐπιτελεῖ τὸ δικό του ἔργο, γιὰ νὰ λειτουργεῖ τὸ σῶμα. Ὑπάρχουν μέλη καὶ ὄργανα πού φαίνονται· τὰ μάτια, τὰ χέρια, τὰ πόδια. Ὑπάρχουν, ὅμως, καὶ ὄργανα πού δέν φαίνονται· ἡ καρδιά, οἱ πνεύμονες, οἱ ἐνδοκρινεῖς ἀδένες. Χωρὶς αὐτὰ τὸ σῶμα δέν μπορεῖ νὰ ἐπιβιώσει.

Σ' αυτή τή δεύτερη κατηγορία κατατάσσεται ο π. Θεόδωρος Μαρινόπουλος. Παρέμεινε ένας ταπεινός ληυίτης, μακριά από τά φῶτα τῆς δημοσιότητας, ἐπιτελώντας ἀφανῶς τήν ποιμαντική διακονία του. Ὅφειλῶ νά ὁμολογήσω ὅτι δέν γνωρίζω πολλή ἀπό τήν πορεία τῆς ζωῆς του, γι' αὐτό δέν σκοπεύῶ νά παρουσιάσω ἕνα πηῆρες βιογραφικό. Ἐπιτρέψτε μου, ὡστόσο, νά καταθέσω μερικές ἐμπειρίες καί γεγονότα πού ἐζησα κοντά του.

Ἡ πρώτη μας γνωριμία ἔγινε στήν Ἱερά Μονή Μεταμορφώσεως τοῦ Σωτήρος Σαγματᾶ Βοιωτίας· δέν θυμᾶμαι ἀκριβῶς· ἴσως πρῖν ἀπό 20-25 χρόνια. Εἶχαμε τελειώσει τήν τράπεζα καί κατευθύνθηκα πρὸς τό κελί μου. Τότε χτύπησε τό καμπανάκι, ἄνοιξα καί βλήπεω μπροστά μου τόν π. Θεόδωρο. Ἀμέσως ἔκανε ἕνα «κλήικ» μέσα μου καί ἐνίωσα ὅτι ὁ ἄνθρωπος αὐτός δέν εἶναι τυχαῖος. Τούς εἶδα κουρασμένους μέσα στο καλοκαίρι καί ἔβγαλα λίγο ψωμί καί τυρί νά φᾶνε. Ὅταν ἔφυγαν, στενοχωρήθηκα, γιατί δέν ἔκανα κάτι καλύτερο. Ὅμως, ὁ π. Θεόδωρος αὐτό τό ψωμοτύρι δέν τό ξέχασε ποτέ καί τό διηγεῖτο συνεχῶς, ὅποτε βρισκόμασταν. Ἀπό τότε δημι-

ουργήθηκε μιά βαθεῖα σχέση καί, ὅταν κοιμήθηκε ὁ πνευματικός μου, θεώρησα ὅτι ἦταν ὁ καταλληλότερος ἄνθρωπος νά τόν ἀντικαταστήσει.

Μιά φορά πού κατέβηκα νά τόν δῶ στή Μικρά Μαντίνεια, λίγο ἔξω ἀπό τήν πόλη τῆς Καθαμάτας, πέρασα ἀπό τήν Ἱερά Μονή Κοιμήσεως τῆς Θεοτόκου Μπούρα, πλησίον τῆς Μεγαλόπολης Ἀρκαδίας. Ρώτησα τότε τή Γερόντισσα καί μοῦ εἶπε:

-Πάτερ Νεκτάριε, ὁ π. Θεόδωρος εἶναι ἕνας ξεχωριστός, ἕνας ιδιαίτερος ἄνθρωπος, ἀλλήλα κρύβεται.

Ἐνίωσα ἀμέσως ὅτι αὐτό εἶναι ἕνα ἀπό τά γνωρίσματα τῆς ἀγιότητας. Ὁ πνευματικός ἄνθρωπος κρύβεται ἐπιμελῶς, δέν αὐτοδιαφημίζεται. Καί ἐδῶ συμβαίνει τό παράδοξο, ὅπως ἔλεγε ὁ Ἅγιος Παῖσιος:

-Ὅσο ἕνας ἄνθρωπος κρύβεται, τόσο ὁ Θεός τόν φανερώνει καί τόν δοξάζει.

Εἶναι ἀλήθεια πῶς προσπάθησα πολλές φορές νά μάθω κάτι, κάτι νά... τοῦ ξεφύγει ἀπό τά προσωπικά του βιώματα, ἀλλήλα δέν τά κατάφερα.

Μιά-δυσό φορές τόν περιηγήθηκα στά Ἱερά Μοναστήρια τῆς Βοιωτίας. Ὅταν φτάσαμε, ἔκανα νόημα στίς μο-

ναχές και έκεινες καταλάβαιναν. Μιά μοναχή του έκανε μία έρωτηση:

-Πείτε μας κάποια βιώματά σας από τή Θεία Λειτουργία.

Δέν έπεσε στην παγίδα. Τῆς ἀπάντησε μέ τά λόγια πού εἶπε ὁ Προφήτης Ἡλίας στόν Ἐλισσαῖο, ὅταν ὁ δεύτερος τοῦ ζήτησε νά τοῦ δώσει διπλή τή χάρη τῆς προφητείας: *«Ἐσκήρυνας τοῦ αἰτήσασθαι»*, δηλαδή: *«Δύσκολο πρᾶγμα ζήτησες»*. Χαμογέλασε καί σταμάτησε ἐκεῖ τή συζήτηση.

Ἔλεγε κάποιος: *«Θέλεις νά δεῖς τήν πνευματικότητα κάποιου ἀνθρώπου; Ρώτησε καί μάθε πῶς καί πόσο προσεύχεται. Καί εἰδικά γιά τόν ἱερέα, πῶς λειτουργεῖ»*. Τόν π. Θεόδωρο τόν εἶχα δεῖ ἀρκετές φορές νά λειτουργεῖ. Μοῦ ἔκανε ἐντύπωση ὅτι διάβαζε τίς εὐχές εἰς ἐπήκοον, καί μάλιστα σέ κάθε εὐχή

γονάτιζε, πρᾶγμα πού δέν προβλέπει τό τυπικό. Ὅμως, ἦταν μιά ἔνδειξη εὐλάβειας. Εἶχε βαθεῖα συναίσθηση τοῦ μυστηρίου. Περιττό νά ἀναφέρω ὅτι ἦταν πολὺ φιλικόηλιθος καί τελιοῦσε ἀνελλιπῶς τίς καθημερινές Ἀκολουθίες, συνήθως μόνος του, ἔχοντας συναίσθηση ὅτι προσεύχεται γιά τό ποίμνιό του.

Ὅταν χειροτονήθηκα Ἐπίσκοπος, μοῦ εἶχε πεῖ:

-Νά προσέχεις τίς χειροτονίες. Ὁ καλός Ἐπίσκοπος φαίνεται ἀπό τίς χειροτονίες καί ὁ καλός παπᾶς ἀπό τό ἀντιμῆνσιο.

(Ἀντιμῆνσιο εἶναι ἓνα τετράγωνο ὕφασμα μέ τήν παράσταση τῆς Ταφῆς τοῦ Χριστοῦ. Καθαγιαζεται στήν τελετή ἐγκαινίων Ἱεροῦ Ναοῦ, ὑπογράφεται ἀπό τόν Ἐπίσκοπο καί σέ κάθε Θεία Λειτουργία ὁ ἱερέας τό ἀπλώνει στήν Ἁγία Τράπεζα. Πάνω του τοποθετοῦνται τά

Τίμια Δῶρα. Μετά τή Θεία Μετάληψη ὁ ἱερέας τό καθαρίζει μέ εὐλάβεια ἀπό τοὺς «μαργαρίτες». Πολλοί, δυστυχῶς, ἀπό τοὺς ἱερεῖς δείχνουν ἀμέλεια, καί αὐτό ἐννοοῦσε ὁ π. Θεόδωρος).

Ἐπὶ ἄλλων περιπτώσεις ὅπου περνοῦσα μεγάλης στενοχώριες καί γνωρίζουμε ὅλοι πόσο σημαντικό εἶναι νά σοῦ συμπαρασταθεῖ κάποιος. Σ' αὐτές τίς περιπτώσεις ὁ π. Θεόδωρος τηλεφωνοῦσε καί μέ στήριζε, χωρίς νά τοῦ ἔχω πεῖ τίποτα. Ἄλλοτε, πάλη, ἕνας δημοσιογράφος ἔγραφε ἐναντίον μου ἐντελῶς ἀνυπόστατα καί ψευδῆ πράγματα. Τά ἴδια εἶχε κάνει καί σέ γνωστούς μου Ἀρχιερεῖς. Ἕνας, μάλιστα, τοῦ ἔκανε μήνυση καί τό δικαστήριο καταδίκασε τόν δημοσιογράφο. Τόν ρώτησα καί μέ ἐνημέρωσε σχετικά. Μέ συμβούλησε, μάλιστα, νά τό τραβήξω μέχρι τέλους. Γνώριζα, βέβαια, ὅτι ὁ δημοσιογράφος ἦταν ἐκβιαστής καί εἶχε σκοπό νά πάρει χρήματα, γιά νά σταματήσῃ νά μέ συκοφαντεῖ. Πῆγα, τότε, νά δῶ τόν π. Θεόδωρο, τοῦ εἶπα ὅλο τό ἱστορικό καί τήν ἀπόφασή μου νά προχωρήσω δικαστικά. Μέ ἄκουσε προσεκτικά, κατάλαβε τήν ἀδικία πού γινόταν, ἀλλή-

σιώπησε. Ἐγώ νόμισα ὅτι συμφώνησε. Πήγαμε μετά στό σπίτι του, ὅπου ἡ πρεσβυτέρα μᾶς ἔβαλε νά φᾶμε. Στό τέλος, τόν ἀποχαιρέτησα. Μέ χτύπησε, τότε, στόν ὦμο καί μοῦ εἶπε:

- Ἄστον, μή τρέχεις στά δικαστήρια. Συγχώρεσέ τον καί μὴν ἀσχολεῖσαι.

Μέσα μου ἐνίωσα μιὰ ἀνάπαυση καί ἡσύχασα. Δέν ξανασχολήθηκα μαζί του.

Θά κλείσω μέ ἕνα ἀκόμα περιστατικό.

Στό Ναύπλιο εἶχε ἔρθῃ ἕνας ἡλικιωμένος καρκινοπαθής καί ζήτησε νά ἐξομολογηθεῖ. Τό εἶπαμε στόν π. Θεόδωρο καί δέχθηκε. Εἶχαμε τότε τό πανηγύρι τοῦ Ἁγίου Λουκά τοῦ Ἱατροῦ. Τηλειώσαμε τή Θεία Λειτουργία καί ὁ π. Θεόδωρος ζητοῦσε ἐπίμονα νά πᾶμε γιά τόν ἄρρωστο. Πήγαμε πρῶτα γιά ἕναν καφέ, ἀλλή τόν ἔβλεπα νά ἀδημονεῖ: «Πᾶμε στόν ἄρρωστο». Ὅσο καθυστέρουσαμε, τόσο ἡ ἀδημονία του μεγάλωνε. Τέλος πάντων, πήγαμε, καί ὁ ἄρρωστος ἐξομολογήθηκε γιά πρώτη φορά στή ζωή του. Ὁ π. Θεόδωρος βγήκε μέ χαρά καί μᾶς εἶπε:

- Ἐπιτέλους, ἀνακουφίστηκε ὁ ἄνθρωπος!

Εἶδα γιά μία ἀκόμα φορά τήν ἀγάπη του γιά τοὺς ἀνθρώπους καί τό ἐνδιαφέρον του γιά τή σωτηρία τοῦ κάθε ἀνθρώπου. Εἶναι αὐτό πού γράφει ὁ Ἅγιος Ἰωάννης τῆς Κλίμακος «Ποιμένα ἀληθινόν ἀποδείξει ἀγάπη· δι' ἀγάπην γάρ ὁ Ποιμὴν ὁ Μέγας ἐσταύρωται» (Λόγος *Eis τόν Ποιμένα*, Κεφ. ΛΑ').

Μητροπολίτης Ἀργοῦδος
Νεκτάριος

Γυναίκα και έθελοντισμός

Ο έθελοντισμός είναι μία αύρα ανθρώπινης. Είναι, όμως, και μία έννοια που συνδέεται άμεσα με τη γυναίκα. Τόσο, μάλιστα, που νά οδηγεί σε κάτι σαν αξίωμα, που λέει: «Γυναίκα και έθελοντισμός, έννοιες ταυτόσημες». Διότι ποιος μπορεί νά άμφισβητήσει τό ότι ή διάθεση ή μάηλλον ή ανάγκη έθελοντικής προσφοράς καρδιάς, με όποια μορφή και άν αυτή έκδηλώνεται, είναι συνυφασμένη μ' αυτή τήν ίδια τή φύση τής γυναίκας;

Έθελοντικά ή γυναίκα, μάνα ή γιαγιά, ξευχτάει για άτέλειωτα μερόνυχτα στό προσκέφαλο του άρρωστου παιδιού. Έθελοντικά ως κόρη, σύντροφος ή αδερφή φροντίζει τόν δικό της άνθρωπο που ύποφέρει. Έθελοντικά διακονεί στίς ανάγκες τής Ένορίας της, στίς παιδικές Κατασκηνώσεις και σε κοινοφελείς συλλόγους ή φορείς. Έθελοντικά άνεβάζει τίς όβίδες στίς χιονισμένες πηλιές τής Πίνδου, γηλυκαίνει τόν πόνο του τραυματία ή πλέκει άσταμάτητα τή ζεστή φανέλα για τόν στρατιώτη. Είναι, λοιπόν, βαθιά πίστη μου πώς χωρίς αυτή τήν εύλογημένη έξμυτη ανάγκη τής γυναίκας, πολύ περισσότεροι άρρωστοι, άνήμποροι γέροι και ταλαιπωρημένα παιδιά θά ζούσαν τήν τραγικότητα τής έγκατάλειψης.

Στίς μέρες μας, όλο και πιό συχνά, αυτή ή γυναικεία ιδιότητα παίρνει και διάφορες, λίγο πιό οργανωμένες μορφές. Με έπικαιρη, δέ, άφορμή τήν παγκόσμια κρίση και τά προβλήματα που άφορούν στό περιβάλλον, άλλα όχι μόνον, γίνεται όλο και περισσότερος λόγος για τόν έθελοντισμό. Για τήν προσφορά, δηλαδή, κάποιας εργασίας, χωρίς άμοιβή, στήν ύπηρεσία ενός εύγενοϋ σκοπού, μιās πολιτιστικής προσπάθειας ή μιās φιλάνθρωπικής δραστηριότητας. Χαρακτηριστικά παραδείγματα

τέτοιων εύρύτατων και καλά όργανωμένων δραστηριοτήτων είναι και κάποιες διεθνούς έμβέλειας Όργανώσεις, όπως ο Έρυθρός Σταυρός, ή UNESCO (Όργανισμός των Ένωμένων Έθνών για τήν Έκπαίδευση, τήν Έπιστήμη και τόν Πολιτισμό) κ.ά.

Στή χώρα μας, με σκοπό τήν παρακίνηση μεγάλων ομάδων ανθρώπων για συμμετοχή σε διάφορες προσπάθειες που έκφράζουν έθελοντισμό, παρακολουθούμε νά οργανώνονται φαντασμαγορικές και πολυέξοδες έκδηλώσεις, δεξιώσεις, επιδείξεις μόδας, συναυλιές και παραστάσεις. Νά έκδίδονται, επίσης, πολυτελέστατα έντυπα ή νά διεξάγονται κάποιοι τηλεοπτικοί ή ραδιοφωνικοί «μαραθώνιοι» ή άγώνες δρόμου, με τήν αντίστοιχη πάντα προβολή –και βεβαίως με τό άζημίωτο– από πάσης φύσεως διαπλεκόμενα Μέσα Μαζικής Ένημερώσεως. Καί... θαυμάζουμε κάποιες κυρίες οι όποιες, μέσα σε άπαστράπτουσες, συνήθως, άμφιέσεις και βαρύτιμα κοσμήματα, με τό πρόσχημα τής πληροφόρησης του κόσμου, επιδιώκουν ή και δημιουργούν όποιαδήποτε εύκαιρία προβολής τους ή και ταυτόχρονης συλλογής συχαρητηρίων από καταλήθήςως επιλεγμένους και αναλόγως άμειβόμενους δημοσιογράφους.

Χωρίς, σε καμία περίπτωση, νά γενικεύεται ή ύπαρξη των παραπάνω διαπιστώσεων σε όλες τίς έθελοντικές προσπάθειες, και χωρίς νά επιτρέπεται ή νά είναι δικαιολογημένη ή όποιαδήποτε γενικευμένη άμφισβήτηση τής άποτελεσματικότητας αυτών –ή κάποιων άλλων αντίστοιχων– δραστηριοτήτων στήν έπίτευξη του έκάστοτε σκοπού, είναι εύλογο νά προκύπτουν κάποιοι προβληματισμοί σχετικά με τόν έθελοντισμό στή χώρα μας.

Ἡ ἀγαθοεργία, ὡς ἔκφραση καί ἐκδή-
λιση ἐθελονητικῆς προσφορᾶς χρόνου,
ἐργασίας ἢ χρημάτων, ὑπῆρχε ἀνέκαθεν
στὶς κοινωνίες τῶν ἀνθρώπων. Ὑπῆρχε
μέσα στὴ ζωὴ, κυρίως, τῆς Ἐκκλησίας ἢ καί
στὸν εὐρύτερο ὡρο τῶν ἀνθρώπων πού
ἦταν κοντὰ στὴ θρησκεία, ἀλλὰ ὄχι μόνον
αὐτῶν. Ἐπαιρνε, δέ, αὐτὴ ἡ προσφορὰ μιά
σχεδόν πάνδημη ἔκταση, σὲ ὥρες μεγάλων
καταστροφῶν ἀπὸ φυσικά φαινόμενα ἢ
πολέμους. Ὑπῆρχε, ὅμως, καί ἐξακολου-
θεῖ ἀκόμα νὰ ὑπάρχει, πιστεύω, καί στὴν
καθημερινή ζωὴ, στὶς μικρὲς κοινωνίες –πὺ
λειτουργοῦν σὲ κάποια ἀντιστοιχία μέ τίς
πάσαι ποτέ ἐνορίες– ὅπου ἡ ἀνιδιοτελεῖς
βοήθεια πρὸς τὸν συντοπίτη τῆς ἴδιας ἢ τῆς
παρακάτω γειτονιάς εἶναι αὐθόρμητη καί
σχεδόν αὐτόνητη.

Ἐδῶ καί μερικά χρόνια, ὅμως, οἱ κοι-
νωνίες τῶν προηγμένων καί εὐημερούντων,
κυρίως, κρατῶν ἄρχισαν νὰ συνειδητο-
ποιοῦν τὴν πρακτικὴ, ἀλλὰ καί τὴν ψυχο-
λογικὴ ἀναγκαιότητα καί χρησιμότητα τῆς
ἀλληλεγγύης καί τοῦ ἐθελονητισμοῦ. Κατὰ
συνέπεια, τὸν ἐνθάρρυναν καί ἔδωσαν ἀξία
καί ὑπόσταση –συχνὰ καί ἐπιδοτήσεις– στὶς
ἀντίστοιχες ὀργανώσεις, πού ἐντάσσονται
στὶς λεγόμενες «μὴ κυβερνητικὲς». Αὐτὲς
εἶναι, στὴν πλειονότητά τους, γυναικεῖες, μέ
πολλὲς καί, συχνὰ, ψυχαγωγικὲς δραστηρι-
ότητες. Στὶς μέρες μας, λοιπὸν, παρατηρεῖται
μιά ἔντονη ἔξαρση τοῦ φαινομένου.

Ὁ ἐθελονητισμὸς δέν εἶναι ἀπλῶς μιά
πράξη προσφορᾶς, ἀλλὰ μιά συνειδητὴ
στάση ζωῆς, πού μεταμορφώνει τίς κοινο-
νίες. Σὲ ἕναν κόσμον πού συχνὰ κυριαρχεῖται
ἀπὸ τὴν ἀπομόνωση καί τὸ ἀτομικὸ κέρδος,
ἡ ἀνιδιοτελεῖς προσφορὰ ἀποτελεῖ τὸ ἰσχυ-
ρότερο ἀντίδοτο. Κάθε ὥρα ἐθελονητικῆς
ἐργασίας, κάθε μικρὴ ἢ μεγάλη χειρονομία
ἀλληλεγγύης, χτίζει γέφυρες ἐμπιστοσύνης
καί γεννᾷ ἐλπίδα γιὰ ἕνα καλύτερο αὔριο.
Ἐξάλλου, προσφέροντας στοὺς ἄλλους,

ἀνακαλύπτουμε τὸν καλύτερο ἑαυτό μας.

Ὁ ἐθελονητισμὸς δέν χρειάζεται εἰδικεῖς
δεξιότητες, παρὰ μόνον τὴ βούληση νὰ γί-
νουμε ἡ ἀλληλεγγύη πού θέλουμε νὰ δοῦμε
στὸν κόσμον. Ἄς μὴν περιμένουμε, λοιπὸν,
τίς κατάλληλες συνθήκες, γιὰ νὰ δράσουμε.
Ἡ κατάλληλη στιγμή εἶναι τώρα, καί ἡ δύ-
ναμη βρίσκεται στὰ χέρια ὄλων μας.

Καταληκτικὰ, θα λέγαμε ὅτι ἡ προσφο-
ρὰ τῆς γυναίκα στὸν ἐθελονητισμὸ δέν ἀπο-
τελεῖ ἀπλῶς μιά πράξη ἀλτρουισμοῦ, ἀλλὰ
μιά κινητήριο δύναμη κοινωνικῆς συνοχῆς
καί προόδου. Μέσα ἀπὸ τὴν ἐνσυναίσθη-
ση, τὴν ἀνθεκτικότητα καί τὴ δυναμικὴ τῆς
δράσης, ἡ σύγχρονη γυναίκα μετατρέπει τὴν
κοινωνικὴ εὐαισθησία σὲ ἀπτά ἔργα ἐλπί-
δας. Καθὼς οἱ προκλήσεις τοῦ μέλλοντος
ἀπαιτοῦν περισσότερη ἀλληλεγγύη, ἡ γυ-
ναικεῖα ἐθελονητικὴ προσφορὰ παραμένει
ὁ πιὸ φωτεινὸς φάρος γιὰ ἕναν κόσμον πιὸ
δίκαιο καί ἀνθρώπινο.

Μερόπη Ν. Σπυροπούλου,
Ὁμότιμη Καθηγήτρια
Πανεπιστημίου Ἀθηνῶν

Περισσότερο φῶς!

Στίς 2ῖ Ιουνίου ἐορτάζουμε τή μνήμη τοῦ Ἁγίου Νεομάρτυρος Κωνσταντίνου.

Πρὶν γίνεαι Χριστιανός, ὁ Ἅγιος ἦταν Ἀγαρηνός καί δούλευε σέ ἓνα μανάβικο στή Σμύρνη. Πηγαίνοντας, λοιπόν, τά ψώνια στή Μητρόπολη τοῦ ἐκεῖ ἀρχιερέως, ἄκουγε συχνά ψυχωφελεῖς διδασκαλίες ἀπό ἓναν γέροντα πνευματικό. Καί τόσο γλυκάθηκε ἀπό τό μέλι

τοῦ Λόγου τοῦ Θεοῦ, ὥστε ἐφθασε νά ζητάει ὁ ἴδιος ἀπό τόν πνευματικό νά τοῦ διαβάξει βιβλία τῆς Ἐκκλησίας, ἐπειδή δέν ἤξερε καλὰ τά ἑλληνικά.

Τά θεῖα λόγια ληιτούργησαν καί σ' αὐτόν σάν καθρέφτες, πού τοῦ ἔδειξαν, ἀφ' ἑνός τήν πλάνη τῆς πίστες τῶν Ἀγαρηνῶν προγόνων του καί ἀφ' ἑτέρου τό Φῶς τῆς πίστες στόν Χριστό. Ἔτσι, μετὰ ἀπό λίγο καιρό ἀποφάσισε νά πάει στό Ἅγιον Ὄρος καί νά ζητήσει νά βαπτισθεῖ. Ἐκεῖ, μέ τή σοφή καθοδήγηση τῶν ἁγίων πατέρων, ἐτοιμάσθηκε μέ πολλή ἐπιμέλεια καί ζήλο γιά τό μεγάλο Μυστήριο, ὥστε τήν ὥρα πού βαπτίζοταν, ἄστραψε τό πρόσωπό του ἀπό τό Φῶς τῆς δόξας τοῦ Χριστοῦ, σέ τέτοιο βαθμό, πού νά μή μπορούν νά τόν ἀτενίσουν οἱ παρευρισκόμενοι πατέρες!

Αὐτή εἶναι ἡ μεταμορφωτική δύναμη πού ἔχει τό Μυστήριο τοῦ Βαπτίσματος! Ἔνας πρῶν Ἀγαρηνός δοξάζεται τόσο, πού μᾶς κάνει, ὄχι ἀπλῶς... νά τρίβουμε τά μάτια μας, ἀλλὰ καί νά τά κλείνουμε, μὴν ἀντέχοντας τήν ἐκτυφλωτική ὁμορφιά τοῦ Φωτός αὐτοῦ!

Τό Ἅγιο Βάπτισμα ἡ Ἐκκλησία μας τό ὀνομάζει καί «Φώτισμα» καί τοὺς βαπτιζομένους «φωτιζομένους».

Μόνο πού αυτό τό Φῶς δέν πα-
ραμένει μέσα στό ἄνθρωπο ἀναγκα-
στικά καί μαγικά. Χρειάζεται συνεχῆ
ἀγώνας, γιά νά κρατᾶμε τόν διακόπη
ἀνοιχτό, ὥστε νά συνεχίσει νά λάμπει
ἡ καρδιά μας ἀπό τό Φῶς τοῦ Χριστοῦ.
Ἄγώνας κατά τῆς φιλαυτίας. Ἄγώνας
κατά τῶν ἐγωϊστικῶν παθῶν, πού
τυφλώνουν τόν νοῦ καί παγώνουν τήν
καρδιά, διώχνοντας τήν ἀγάπη.

Ὁ Ἅγιος Κωνσταντῖνος, μετά τό
Βάπτισμα, πολλαπλασίασε τήν ἀγωνι-
στικότητα καί τήν αὐταπάρνησή του.
Ἐκτελοῦσε, μάλιστα, τή διακονία του
ἀνάμεσα στους ἀδελφούς μέ τέτοιο
ζήλο, ὥστε νόμιζαν ὅτι ἦταν ἄσαρκος.
Ἔτσι, πρόσθετε κι ἄλλο φῶς στή ζωή

του. Καί φώτιζε καί τοὺς ἄλλοις μέ τό
λαμπρό παράδειγμά του.

Γι' αὐτό καί ὁ Χριστός τοῦ χάρισε
τὴν εὐκαιρία νά ἀποκτήσει τό ὑψιστο
σημάδι τῆς φωτειδοῦς ὁμορφιάς:
τό στεφάνι τοῦ μαρτυρίου. Μετά ἀπό
φρικτά βασανιστήρια σαράντα ἡμερῶν,
οἱ πρῶν ὁμόπιστοι τοῦ Κωνσταντίου
τόν κρέμασαν στήν Κωνσταντινούπολη
στὶς 2 Ἰουνίου τοῦ 1819.

π. Βαρνάβας Λαμπρόπουλος

Ὁ Ἀπόστολος Πέτρος

Ὁ Ἀπόστολος Πέτρος ἐκλήθη ἀπὸ τὸν Ἰησοῦ μαζί μέ τόν ἀδελφό του Ἀνδρέα. Ἐπειδή, ὅμως, ὁ Ἀνδρέας εἶχε δεῖ τὸν Ἰησοῦ πρὶν, ὀνομάσθηκε πρωτόκλητος ὁ Ἀνδρέας.

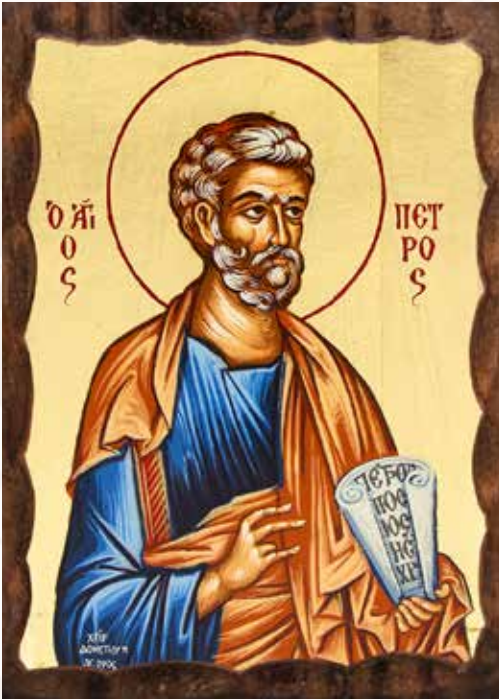
Ὁ Πέτρος, ὡς χαρακτήρας, ἦταν φλογερός, ἐνθουσιώδης καὶ ὀρμητικός. Ὡς θυμηθοῦμε τὴ διαβεβαίωσή του στὸν Κύριο ἐνώπιον ὄλων τῶν Μαθητῶν ὅτι κι ἂν ὄλοι Τὸν ἀρνηθοῦν, αὐτὸς θὰ Τὸν ἀκοιουθοῦσε καὶ θὰ θυσίαζε ἀκόμη καὶ τὴ ζωὴ του. Αὐτὰ δείχνουν ὅτι ὁ Πέτρος κατείχετο ἀπὸ κάποιο νόσημα ἐγωισμοῦ, καὶ γι' αὐτὸ δὲν ἔμεινε ἀτιμώρητος. Ξέπεσε τόσο, ὥστε Τὸν ἀρνήθηκε τρεῖς φορές, ἀλλῆλα μετανόησε ἀμέσως καὶ ἔκλαψε πικρῶς. Γι' αὐτὸ κι ὁ Κύριός μας δέχθηκε τὴ μετάνοιά του καὶ τὸν συγχώρησε.

Ὡς θυμηθοῦμε, προσέτι, καὶ ὅταν τὸ πλοιάριο τῶν Μαθητῶν κινδύνευε στὴ θάλασσα τῆς Τιβεριάδας. Ὁ Ἰησοῦς ἐμφανίστηκε περιπατῶν ἐπάνω στὰ κύματα, καὶ ὄλοι φώναζαν ἀπὸ φόβο, γιατί νόμισαν ὅτι ἦταν φάντασμα. Ὄταν τοὺς φώναξε νὰ ἔχουν θάρρος, γιατί ἦταν Αὐτός, ὁ Πέτρος εἶπε: «*Εἰάν εἶσαι Σὺ, Κύριε, πές μου νὰ ἔρθω κι ἐγὼ μαζί σου ἐπάνω στὰ νερά*». «*Ἐλα*», τοῦ ἀπάντησε ὁ Κύριος. Ὁ Πέτρος κατέβηκε ἀπὸ τὸ πλοιάριο καὶ περπατοῦσε ἐπάνω στὰ νερά, ἀλλῆλα φοβήθηκε κι ἄρχισε νὰ βυθίζεται, καὶ τότε φώναξε: «*Κύριε, σῶσον με*». Ὁ Κύριος τότε τὸν ἐπέπληξε ὡς ὀλιγόπιστο καὶ διστακτικό· τὸν ἔπιασε ἀπὸ τὸ χέρι καὶ τὸν ἔσωσε (Ματθ. 14, 24-31).

Ἡ πρὶο τιμητικὴ στιγμή, ὅμως, γιὰ τὸν Πέτρο ἦταν, ὅταν ὁ Κύριος ρώτησε τοὺς Μαθητῆς Του ποίος νομίζουν ὅτι εἶναι. Ὁ ἐνθουσιώδης Πέτρος ἀπαντᾷ ἐξ ὄλων τῶν Μαθητῶν ὅτι: «*Σὺ εἶσαι ὁ Χριστός, ὁ Υἱὸς τοῦ Θεοῦ τοῦ ζώντος*». Κι ὁ Ἰησοῦς τοῦ εἶπε: «*Μακάριος εἶσαι, Σίμων, Υἱέ τοῦ Ἰωνᾶ, γιατί αὐτὰ πού ὀμολόγησες, δέν σοῦ τὰ ἐφανέρωσε ἄνθρωπος πού ἔχει σάρκα καὶ αἷμα, ἀλλῆλα ὁ Πατέρας μου, πού εἶναι στὰ οὐράνια. Κι ἐγὼ σοῦ ἠέγω ὅτι σύ εἶσαι ὁ Πέτρος, κι ἐπάνω σ' αὐτὴ τὴν πέτρα τῆς ὀμολογίας σου θὰ οἰκοδομήσω τὴν Ἐκκλησία μου, πού οὔτε οἱ πύλεις τοῦ Ἄδη θὰ μπορέσουν νὰ τὴ γκρεμίσουν. Καὶ θὰ σοῦ δώσω τὰ κλειδιά τῆς Βασιλείας τῶν οὐρανῶν. Καὶ ὅ,τι δέσεις στὴ γῆ θὰ εἶναι δεμένο στὰ οὐράνια. Καὶ ὅ,τι ἴσους στὴ γῆ θὰ εἶναι ἠυμένο στὰ οὐράνια*» (Ματθ. 16, 13-19).

Αὐτὸ τὸ παρερμήνευσαν πολλὴ μεταγενέστερα οἱ Πάπες κι ἐστήριξαν τὸ ἀλάθητο πρωτεῖο καὶ τὸ πρωτεῖο ἐξουσίας τοῦ Πάπα. Ὁ Κύριος δὲν ἔδωσε οὔτε τὸ ἀλάθητο στὸν Πέτρο, οὔτε κάποιο πρωτεῖο ἢ ἐξουσία σ' αὐτόν. Οὔτε κι ὁ Πέτρος φαίνεται κάπου στὰ Εὐαγγέλια ἢ στίς Πράξεις τῶν Ἀποστόλων ἢ τίς Ἐπιστολές του νὰ διατυπώνει τέτοιο πρωτεῖο ἢ νὰ ἔχει τέτοια συνείδηση. Τὴν ἐξουσία ἀφέσεως ὁ Ἰησοῦς τὴν ἔδωσε σέ ὄλους τοὺς Μαθητῆς μετὰ τὴν Ἀνάστασή Του (Ἰωά. 20, 22-23).

Λίγο ἀργότερα, ὅταν ὁ Ἰησοῦς τοὺς προανήγγειλε τὸ Πάθος Του, καὶ ὁ Πέ-

νά σιγήσει, όταν ανέφεραν ότι έβάπτισαν έθνικούς, και τό πνεῦμα τό Άγιο τούς έφανέρωσε τά Χαρίσματά Του, ὅπως και στους περιτμημένους Ιουδαίους (Πράξ. 15, 5-28).

Ὁ Πέτρος δέν υπῆρξε ποτέ Ἐπίσκοπος Ρώμης οὔτε αναφέρεται σέ κάποια παράδοση ὅτι υπῆρξε Ἀποστόλος πού ἔγινε ἐπίσκοπος σέ κάποια πόλη. Ἔφτασε στή Ρώμη περί τό τέλος τῆς ζωῆς του, πολύ μεταγενέστερα ἀπό τόν Παῦλο, κι ὅπως αναφέρει ἀρχαία παράδοση, υπέστη τόν διά Σταυροῦ θάνατο. Ἀπό ποῦ προκύπτει, λοιπόν, ὅτι ὁ Ρώμης εἶναι διάδοχος τοῦ Ἀποστόλου Πέτρου ἢ πῆρε κάποιο πρωτεῖο ἐξουσίας; Τά περὶ ἀληθείας καί πρωτείου ἐξουσίας εἶναι, κατά τήν ὀρθή, τῆς Ὁρθοδόξου Ἐκκλησίας ἄποψη, ἀποτέλεσμα τῆς αὐταρχικῆς καί ἐγωϊστικῆς συμπεριφορᾶς τῶν Παπῶν. Ἡ Ὁρθόδοξη Ἐκκλησία ἀκολουθεῖ τό Συνοδικό σύστημα, κατά τό παράδειγμα τῶν Ἀποστόλων.

Παρά ταῦτα, ὁ Πέτρος δέν παύει νά εἶναι ὁ κορυφαῖος Ἀπόστολος μαζί μέ τόν Παῦλο, καί γι' αὐτό ἡ Ἐκκλησία τούς συνεορτάζει. Στίς *Πράξεις τῶν Ἀποστόλων* αναφέρονται κυρίως δράση, κήρυγμα καί σημεῖα τοῦ Πέτρου καί τοῦ Παύλου. Ἄς παρακαλοῦμε θερμά τούς πρωτοκορυφαίους Ἀποστόλους μας νά πρεσβεύουν ἀπαύστως πρὸς τόν Κύριο, ὥστε Ἐκεῖνος νά μᾶς ἐλεήσει καί νά μᾶς πάρει αἰώνια κοντά Του.

Νικόλαος Σωτ. Πουρναρᾶς,

Δ.Θ.

τρος ἀντετάχθη, ζητώντας ἀπό τόν Θεό νά Τόν ἠλυπηθεῖ καί νά μή γίνουν αὐτά, ὁ Κύριός μας τόν ἀπεκάλεσε σατανᾶ, γιατί δέν σκεπτόταν θεϊκά, ἀλλᾶ ἀνθρώπινα (Ματθ. 16, 21-23). Ὁ Πέτρος δέν θά μπορούσε νά εἶναι ταυτόχρονα καί πρῶτος τῶν Ἀποστόλων καί σατανᾶς. Τά πρὸς τόν Πέτρο λόγια τοῦ Ἰησοῦ φαίνεται, ὡς ἐκ τούτου, ὅτι ἀφοροῦν στή συμπεριφορά του ἐκείνη τή στιγμή. Ἄν εἶχε δώσει τέτοιο πρωτεῖο στόν Πέτρο ἔναντι τῶν ἄλλων Ἀποστόλων, δέν θά ἔκαναν ὅλοι οἱ Ἀπόστολοι καί οἱ Πρεσβύτεροι μαζί μέ ὅλη τήν Ἐκκλησία Σύνοδο, γιά νά ἀποφασίσουν γιά τό ἄν θά ἔπρεπε οἱ ἔθνη νά περιτέμνονται. Θά ρωτοῦσαν τόν Πέτρο. Καί τήν ἀπόφαση τήν πῆραν ὅλοι μαζί, μέ τό συνοδικό κριτήριο, ἀποδεικνύοντας μέ ποιόν τρόπο λειτουργοῦσε τό Ἅγιο Πνεῦμα μέσα στήν Ἐκκλησία. Ὁ Ἀπόστολος Παῦλος καί ὁ Βαρνάβας ἔκαναν ὅλο τό πλῆθος

Ἁγία Μαρίνα ἡ Μεγαλομάρτυς

Ὁ Ἰούλιος ἔχει καί αὐτός, ὅπως κάθε μῆνας, τίς ἐορτές του. Ἔτσι, στίς 17 τοῦ μῆνα, ἡ Ἐκκλησία μας ἐορτάζει τήν Ἁγία Μαρίνα.

Ἡ Ἁγία Μαρίνα γεννήθηκε τό 270 μ.Χ. στήν Ἀντιόχεια τῆς Πισιδίας στή Μικρά Ἀσία, καί δέν πρέπει νά συγχέεται μέ τήν Ἁγία Μαργαρίτα, πού γεννήθηκε στήν Ἀντιόχεια τῆς Συρίας, γνωστή καί στήν Καθολική Ἐκκλησία, οὔτε πάλι μέ τήν Ἁγία Πελαγία, καθῶς τό «Μαρίνα» εἶναι τό ἀντίστοιχο τοῦ ἐλληνικοῦ ὀνόματος «Πελαγία», στά λατινικά.

Ἔμεινε ὀρφανή ἀπό μητέρα μετά τή γέννησή της καί ὁ πατέρας της, ὁ ὁποῖος ἦταν ἱερέας εἰδωλολάτρης, ἀνάθεσε τήν ἀνατροφή της σέ μία σεμνή γυναῖκα, ἡ ὁποία τή μύησε στόν Χριστιανισμό. Ὄταν ἔγινε 15 χρονῶν, ἀποκάλυψε στόν πατέρα της Αἰδέσιο ὅτι εἶχε ἀσπαστεῖ τόν Χριστιανισμό. Ὁ πατέρας της ὀργίστηκε –καθῶς ἦταν ἐπόμενο– καί τήν «ἀποπαίδωσε» (τή διέγραψε, δηλαδή, ἀπό παιδί του). Τό γεγονός πληροφορήθηκε καί ὁ Ἐπαρχος Ὀλύμβριος, ὁ ὁποῖος, μέ τή σειρά του, θύμωσε καί διέταξε νά τή συλλάβουν, γιά νά τήν ἀνακρίνει καί νά μάθει ἂν ὄντως ἦταν Χριστιανή. Ἡ Ἁγία Μαρίνα ὁμολόγησε τήν πίστη της καί ὁ Ἐπαρχος διέταξε τή φυλάκισή της καί τήν ὑποβολή της σέ μαρτύρια

γιά τόν «σωφρονισμό» της. Ὄταν καί τή δεύτερη φορά πού διέταξε νά τή φέρουν μπροστά του, διαπίστωσε πῶς ἡ Ἁγία παραμένει σθεναρή στήν πίστη της, διέταξε νά τήν ὑποβάλλουν σέ νέα μαρτύρια. Ὄταν καί σ' αὐτά ἄντεξε, ἐπόμενη ἐνέργεια τοῦ εἰδωλολάτρη Ἐπάρχου ἦταν ὁ ἀποκεφαλισμός της.

Τά λείψανά της, κατ' ἄλλους βρίσκονταν στήν πατρίδα της, τήν Ἀντιόχεια, καί κατ' ἄλλους ἦταν στήν Κωνσταντινούπολη ὡς τό 1204, ἔτος κατά το ὁποῖο τήν κατέλαβαν οἱ Σταυροφόροι καί τά μετέφεραν στήν Ἰταλία.

Σήμερα φυλάσσονται στόν Ἱερό Ναό τῆς Ἁγίας Μαρίας στήν Ἀθήνα, ὅπου κάθε χρόνο γίνεται σεμνή ἐορτή στή μνήμη της, ἐνῶ ἡ χείρα της φυλάσσεται στήν Ἱερά Μονή Βατοπεδίου, στό Ἅγιον Ὄρος.

Ἡ Ἐκκλησία μας ψάλλει τό Ἀπολυ-
τίκιό της:

Ἡ Ἁγία Μαρίνα συνδέεται καί μέ
τή λαογραφία στήν παροιμία:

«Τῆς Ἁγία-Μαρίνας ρῶγα καί τοῦ
Ἄι-Λιᾶ σταφύλι».

Ἡ λαϊκή αὐτή παροιμία σηματο-
δοτεῖ τήν καρδιά τοῦ καθολικισμοῦ,
υποδηλώνοντας ὅτι τότε τά πρῶτα
φρούτα ὠριμάζουν καί εἶναι ἕτοιμα
πρός κατανάληψη.

Ὁ λαός θεωρεῖ τήν Ἁγία Μαρίνα
προστάτιδα τῶν καχεκτικῶν καί φιλά-
σθενων παιδιῶν.

Στάθης Ἡλ. Παρασκευόπουλος

Ἄνδρείαν καί φρόνησιν, σύ κεκτη-
μένη σεμνή, ἀνδρείως κατεπάτησας ὄφιν
ἀρχέκακον, Μαρίνα πανεύφημε, ἥσυχνας
Ὀλυμβρίου τās πικράς τιμωρίας, εὐφρα-
νας Ἀσωμάτων τās χορείας, ἀθλοῦσα,
διό ἀπαύστως, πρέσβευε Χριστῶ εἰς τό
σωθῆναι ἡμās.

Καί τό Κοντάκιό της:

Παρθενίας κάλλησι, πεποικιλμένη
παρθένε, ἀκηράτοις στέμμασιν, ἔστεφα-
νώθης Μαρίνα, αἵμασι, τοῦ μαρτυρίου δέ
φοινιχθεῖσα, θαύμασι καταλαμπρύνθης
τῶν ἰαμάτων, καί τῆς νίκης τά βραβεῖα,
ἐδέξω Μάρτυς χειρὶ τοῦ Κτίστου σου.

Ἡ ἀγιογραφία
τῆς Ἁγίας Μαρίνας νά
κρατᾷ ἢ νά χτυπᾷ τόν
διάβολο ἀναπαριστᾷ
τήν ἀπόλυτη νίκη τῆς
χριστιανικῆς πίστης καί
τῆς πνευματικῆς κα-
θαρότητας ἔναντι τοῦ
κακοῦ, τοῦ φόβου καί
τῶν πειρασμῶν. Ἡ συ-
γκεκριμένη ἀπεικόνιση
βασίζεται στό μαρτυρο-
λόγιο τῆς Ἁγίας Μαρί-
νας καί κρύβει βαθεῖς συμβολισμούς.

Κατά τή διάρκεια τῶν σκληρῶν
βασανιστηρίων της ἀπό τόν Ρωμαῖο
ἔπαρχο Ὀλύμβριο, ἡ 15χρονη Μαρί-
να φυλακίστηκε. Μέσα στό κελί της,
ὁ διάβολος ἐμφανίστηκε μεταμορ-
φωμένος σέ ἕναν τρομακτικό δράκο
πού ἔβγαζε φλόγες, προσπαθώντας
νά τήν τρομάξει, ὥστε νά ἀπαρνη-
θεῖ τόν Χριστό. Ἡ Ἁγία δέν ἠύγισε.

Προσευχήθηκε θερμά
καί ἔκανε τό σημεῖο τοῦ
σταυροῦ, μέ ἀποτέλε-
σμα ὁ δράκος νά χάσει
τή δύναμή του καί νά
μεταμορφωθεῖ σέ ἕναν
ἄσχημο, μαῦρο σκύλο
(ἢ μικρό δαίμονα). Σ'
ἄλλες ἀγιογραφίες ἡ
Ἁγία Μαρίνα εἰκονίζεται
νά κρατᾷ ἕνα σφυρί (ἢ
μιά σφῆνα) πού βρῆκε
στό κελί της. Κρατᾷ τόν
δαίμονα ἀπό τά κέρατα ἢ τά μαλλιά
καί τόν χτυπᾷ στό κεφάλι, ταπεινώ-
νοντάς τον πλήρως.

Ὅλες οἱ ἀγιογραφίες τῆς Ἁγίας
ἔχουν ὡς βασικό συμβολισμό τήν
ἀδυναμία τοῦ κακοῦ. Δείχνουν ὅτι ὁ
διάβολος, παρά τήν τρομακτική του
ἐμφάνιση, εἶναι στήν πραγματικότητα
ἀνίσχυρος μπροστά στή δύναμη τοῦ
Θεοῦ καί τήν καθαρῆ ψυχῆ.

Μιά άορατη επιδημία που κοστίζει ζωές κάθε καλοκαίρι

Ἡ Ἑλλάδα, μιά χώρα εὐλογημένη, μέ χιλιάδες χιλιόμετρα ἀκτογραμμῆς καί ἀναρίθμητες παραλίες, προσελκύει

Οἱ πνιγμοί στήν Ἑλλάδα δέν εἶναι «ἀτυχήματα», ἀλλά προβλήματα καί ἀποτρέψιμα γεγονότα.

κάθε καλοκαίρι ἑκατομμύρια ἐπισκέπτες. Ὡστόσο, πίσω ἀπό τήν εἰδυλητική εἰκόνα τοῦ ἡλίου καί τῆς θάλασσας, κρύβεται μιά τραγική πραγματικότητα: Οἱ πνιγμοί ἀποτελοῦν ἕνα ἀπό τά πιό σοβαρά –καί ὑποτιμημένα– προβλήματα δημόσιας υγείας.

Κάθε χρόνο, ἑκατοντάδες ἄνθρωποι χάνουν τή ζωή τους στά νερά τῆς ἐλληνικῆς θάλασσας, μέ τά στατιστικά στοιχεῖα νά δείχνουν ὅτι ἡ Ἑλλάδα βρίσκεται σταθερά ἀνάμεσα στίς πρῶτες Εὐρωπαϊκές χώρες σέ θανάτους ἀπό πνιγμό ἀνά πληθυσμό.

Σύμφωνα μέ τά πιό πρόσφατα δε-

δομένα ἀπό τό Κέντρο Ἐλέγχου καί Πρόληψης Νοσημάτων (ΕΟΔΥ), τήν τελευταία δεκαετία καταγράφονται στήν Ἑλλάδα κάθε χρόνο κατά μέσον ὄρο 300-400 θάνατοι ἀπό πνιγμό. Τό 2023, οἱ ἐπίσημες καταγραφές ἔδειξαν 377 θανάτους, μέ τήν πλειονότητα νά σημειώνεται τοῦς καλοκαιρινούς μῆνες, Ἰούνιο ἕως Σεπτέμβριο.

Ἀξιοσημείωτο εἶναι πῶς ἡ Ἑλλάδα βρίσκεται διαχρονικά στίς πρῶτες θέσεις τῆς Εὐρωπαϊκῆς Ἑνώσεως σέ θανάτους ἀπό πνιγμό ἀνά 100.000 κατοίκους. Ἰδιαίτερη ἀνησυχία προκαλεῖ τό γεγονός ὅτι μεγάλο ποσοστό τῶν θυμάτων εἶναι ἠλικιωμένοι ἄνω τῶν 60 ἐτῶν, τουρίστες, ἀλλά καί μικρά παιδιά.

Οἱ αἰτίες τῶν πνιγμῶν εἶναι πολυδιάσπατες. Οἱ κυριότεροι παράγοντες κινδύνου περιλαμβάνουν:

- Ἀνεπαρκῆ ἐπιτήρηση ἀπό ναυαγοσῶστες μέ εἰδική ἐκπαίδευση
- Ἡλικία καί ὑποκείμενα νοσήμα-

τα, τὰ ὁποῖα ἀφοροῦν κυρίως ἄτομα μέ
χρόνιες νόσους καί λήψη φαρμακευ-
τικῆς ἀγωγῆς

- Κατανάλωση ὑπέρμετρης ποσό-
τητας ἀλκοόλ ἢ λήψη βαρέων λιπαρῶν
γευμάτων
- Ἐλλειψη κατάλληλης ἐνημέρω-
σης καί ἐκπαίδευσης
- Ὑποτίμηση τῶν καιρικῶν συν-
θηκῶν ἢ τῶν θαλάσσιων ρευμάτων

Θά πρέπει νά γίνει κατανοτό ὅτι
οἱ πνιγμοί δέν περιορίζονται μόνο σέ
θάλασσεσ, ἀλλῆ κατὰγράφονται καί σέ
ποτάμια, λίμνες, πισίνες καί δεξαμενές,
ιδιαίτερα στήν ἐνδοχώρα, ὅπου συχνά
λείπουν τὰ βασικά μέτρα ἀσφαλείας.

Οἱ πνιγμοί στήν Ἑλλάδα δέν εἶναι
«ἀτυχήματα», ἀλλῆ προβλέψιμα καί
ἀποτρέψιμα γεγονότα. Ἡ χώρα δέν ἔχει

**Ἡ χώρα δέν ἔχει τήν πολυτέλεια
νά συνεχίζει νά θρηνεῖ ἑκατοντάδες
θύματα κάθε χρόνο.**

τήν πολυτέλεια νά συνεχίζει νά θρηνεῖ
ἑκατοντάδες θύματα κάθε χρόνο, ἰδίως
ὅταν υπάρχουν διαθέσιμα ἐργαλεῖα καί
παραδείγματα πρὸς μίμηση.

Ἡ θάλασσα εἶναι στοιχεῖο ταυτότη-
τας γιά τοὺς Ἕλληνας, ἀλλῆ καί πεδίο
κινδύνου. Μέ τή σωστή ἐνημέρωση,
ἐκπαίδευση καί πολιτική βούληση,
μποροῦμε νά σταματήσουμε αὐτή τήν
ἀόρατη ἐπιδημία, πού σβῆνει ζωές μέσα
σέ λίγα λεπτά.

Δρ. Σταματούλα Τσικρικά,
Πρόεδρος Ὁμάδας Προαγωγῆς Ὑγείας
καί Διακοπῆς Καπνίσματος Ἑρωπαϊκῆς
Πνευμονολογικῆς Ἐταιρείας,
Secretary of UEMS Pneumology Section,
Πρόεδρος Ἐνωσης
Πνευμονολόγων Ἑλλάδος

Γνωριμία με τήν Κλίμακα

Ὁ Ἅγιος Ἰωάννης ὁ Σιναΐτης ἢ τῆς Κλίμακος γεννήθηκε γύρω στό 523 μ.Χ. στή Συρία καί χαρακτηρίζεται ὡς φιλόσοφος μοναχός. Ἡ ἀγάπη του γιά τήν πνευματική ζωή τόν ὀδήγησε στήν ἔρημο, ὅπου ἀσκήθηκε στή μελέτη καί τήν προσευχή. Σέ ἡλικία δεκαῆξι ἐτῶν πῆγε στό ὄρος Σινᾶ καί ἐπιδόθηκε σέ πνευματικούς ἀγῶνες, δίπλα στόν φημισμένο ἀναχωρητή Μαρτύριο καί μετά ἀπό τέσσερα χρόνια ἄσκησης ἐκάφη μοναχός. Διετέλεσε καί Ἡγούμενος τῆς Μονῆς τοῦ Σινᾶ. Καρπός τῆς πνευματικῆς του ζωῆς ἀποτελοῦν τά συγγράμματά του *Κλίμαξ* καί *Λόγος πρὸς Ποιμένα*. Τό βιβλίον τῆς *Κλίμακος* ἀποτελεῖται ἀπό τριάντα λόγους περὶ ἀρετῶν. Κάθε ἀρετὴ λειτουργεῖ σάν σκαλοπάτι πού ὀδηγεῖ τόν ἄνθρωπο σέ μία ἐπόμενη ἀρετὴ. Στὴν ἀρχὴ ξεκινάει μὲ πρακτικὲς ἀρετές, οἱ ὁποῖες ἀνοίγουν τόν δρόμο σέ πνευματικὰ ὑψηλότερες, οἱ ὁποῖες ὀδηγοῦν τόν ἄνθρωπο στήν ἠθικὴ τελείωση. Αὐτό τό σύγγραμμα παραμένει καί στίς μέρες μας ἕνας φάρος γιά τοὺς Μοναχοὺς, ἀλλὰ καί γιά ὄλους τοὺς Χριστιανοὺς πού θέλουν νά φτάσουν στόν Θεό.

Ἡ Ἐκκλησία μας τιμᾷ τόν Ἅγιο τήν Δ΄ Κυριακὴ τῶν Νηστειῶν τῆς Μεγάλῆς Τεσσαρακοστῆς, καθὼς, ἐπίσης, καί στίς 30 Μαρτίου.

Λόγος Εἰκοστὸς Τέταρτος - Περὶ πραότητος καί ἐπιλότητος

Τῆς ἀνατολῆς τοῦ ἡλίου προτρέχει τό φῶς τῆς αὐγῆς. Παρόμοια, πρὶν ἀπό τήν ταπεινοφροσύνη τρέχει ἡ πραότητα. Ἄς ἀκούσουμε τό Φῶς, δηλαδή τόν Χριστό, νά τίς τοποθετεῖ σέ αὐτήν τῆ σειρά. «Μάθετε ἀπ' ἐμοῦ», λέγει, «ὅτι πρῶος εἰμί καί ταπεινός τῇ καρδίᾳ» (Ματθ. ια', 29). Τό φυσικό εἶναι, πρὶν ἡλμψει ὁ ἥλιος, νά φωτισθοῦμε ἀπό τό φῶς τῆς αὐγῆς καί ἔπειτα νά ἀτενίσουμε πλοῦσια τόν ἥλιο.

Ἡ πραότητα εἶναι μιὰ ἀμετακίνητη κατάσταση τοῦ νοῦ, πού παραμένει ἡ ἴδια καί στίς τιμές καί στίς περιφρονησεις. Πραότητα σημαίνει τό νά προσεύχεσαι εἰλικρινά γιά τόν πῆσιόν σου, χωρὶς νά ἐνοχλεῖσαι καθόλου ἀπό τίς ταραχές πού αὐτός σοῦ προξενεῖ. Ἡ πραότητα εἶναι βράχος ἐπάνω ἀπό τήν ἀφρισμένη θάλασσα, πού ἐντελῶς ἀκλόνητος, διαλύει ὅλα τά κύματα τά ὁποῖα τόν κτυποῦν.

Ἡ πραότητα εἶναι τό στήριγμα τῆς ὑπο-

μονῆς, ἡ θύρα ἢ καλύτερα ἢ μπετέρα τῆς ἀγάπης, ἡ προϋπόθεση τῆς διακρίσεως, διότι ὅπως λέει ἡ Γραφή: «*διδάξει Κύριος πραιῖς ὁδοὺς αὐτοῦ*» (Ψαλμ. κδ', 9) ἢ πρόξενος τῆς ἀφέσεως τῶν ἁμαρτιῶν, τό θάρρος τῆς προσευχῆς, ἡ περιοχή τοῦ Ἁγίου Πνεύματος, διότι ὁ Κύριος λέγει: «*Ἐπί τίνα ἐπιβλέψω, ἀλλ' ἢ ἐπί τόν πρῶον καί ἡσύχιον;*» (πρβλ. Ἡσ. ξς', 2).

Στίς καρδιές τῶν πράων θά ἀναπαύεται ὁ Κύριος, ἐνῶ ἡ ταραχώδης ψυχὴ εἶναι καθέδρα τοῦ διαβόλου. «*Οἱ πραιῖς κληρονομήσουσι γῆν*» (Ματθ. ε' 5).

Ἡ πραιία ψυχὴ εἶναι θρόνος τῆς ἀπλότητος, ἐνῶ ὁ νοῦς τοῦ ὀργίλου δημιουργός τῆς πονηρίας. Ἡ ἥπια ψυχὴ θά δεχτεῖ μέσα της τοὺς λόγους τῆς σοφίας ἐφ' ὅσον «*ὁδηγήσει Κύριος πραιῖς ἐν κρίσει*» (Ψαλμ. κδ', 9) ἢ μᾶλλον στὴν διάκριση. Ἡ εὐθεῖα ψυχὴ συζεῖ μέ τὴν ταπείνωση, ἐνῶ ἡ πονηρὰ εἶναι ὑπερήτρια τῆς ὑπερηφάνειας. Οἱ ψυχές τῶν πράων θά γεμίσουν ἀπὸ γνώση καί σύνεση, ἐνῶ ὁ νοῦς τοῦ θυμώδους συγκατοικεῖ μέ τό σκοτάδι καί τὴν ἄγνοια.

Ἡ ἀπλότητα εἶναι μιά συνήθεια καί συμπεριφορὰ τῆς ψυχῆς ἀποικίλη, πού δέν κινεῖται σέ κανέναν κακὸ λογισμό. Ἡ ἀκακία εἶναι μιά γλυκιά καί χαρούμενη ψυ-

κική κατάσταση, ἀπαλλοτριωμένη ἀπὸ κάθε κακὴ σκέψη καί ὑπόνοια. Πρῶτο γινώρισμα τῆς παιδικῆς ἡλικίας εἶναι ἡ ἀποικίλη ἀπλότητα. Ὅσο τὴν εἶχε ὁ Ἀδάμ, δέν ἀντίκρουσε στὸν ἑαυτό του οὔτε ψυχικὴ γυμνότητα οὔτε ἀσχημοσύνη.

Καλὴ, βέβαια, καί ἀξιομακάριστη εἶναι ἡ ἀπλότητα πού ἔχουν μερικοὶ ἐκ φύσεως. Ὅχι, ὅμως, τόσο ὅσο ἡ ἀπλότητα πού ἀποκτήθηκε μέ κόπους καί ιδρωῖτες καί μέ μετεγκεντρισμό τῆς πονηρῆς φύσεως. Διότι ἡ μὲν πρώτη εἶναι σκεπασμένη καί προφυλαγμένη ἀπὸ πολυποικίλες μεταβολές καί πάθη, ἐνῶ ἡ δεύτερη γίνεται πρόξενος τῆς τέλει ταπεινοφροσύνης καί πραότητας. Καί ἡ μία δέν ἔχει μισθό, ἐνῶ ἡ ἄλλη ἔχει ἄπειρο καί ἀπροσμέτρητο.

Μὴν βασιζέσαι στὴ δική σου φρόνηση, ἀλλὰ στοῦ πνευματικοῦ σου ὁδηγοῦ, καί ἔτσι θά βρεῖς σωτηρία καί εὐθύτητα ἐν Χριστῷ Ἰησοῦ τῷ Κυρίῳ ἡμῶν. Ἀμήν.

Βαθμίδα εἰκοστὴ τέταρτη! Ὅποιος κατόρθωσε νά ἀνεβεῖ ἕως ἐδῶ, ἄς ἔχει θάρρος, διότι μιμούμενος τὸν διδάσκαλο Χριστό, σώθηκε.

Ἐπιμέλεια:
Σταυρούλα Μέντη

Τό φαινόμενο του «καημένου» μέσα στην οικογένεια

Συχνά, μέσα στην οικογένεια, ένα παιδί που παρουσιάζει κάποια σωματική, διανοητική, ψυχολογική ή συμπεριφορική δυσκολία γίνεται τό επίκεντρο της γονεϊκής αγωνίας. Οί γονεῖς, ἀπό ἀγάπη, ἀνησυχία καί λύπηση, συσπειρώνονται γύρω του καί τό προστατεύουν ὑπερβολικά· χωρίς νά τό καταλάβουν, ὅλη ἡ οικογένεια ἀρχίζει νά περιστρέφεται γύρω ἀπό τήν «ἀδυναμία» του.

“Ένα τέτοιο παιδί, καθώς μεγαλώνει, μπορεῖ νά μάθει –συνειδητά ἢ ἀσυνειδητά– πώς ἡ ἀδυναμία του τοῦ προσφέρει κάτι πολύ ἰσχυρό: προσοχή, φροντίδα, ἀνοχή, ἐπιείκεια, ἀκόμη καί ἐξουσία μέσα στήν οικογένεια.” Έτσι, μπορεῖ νά ταυτίσει τήν ἀγάπη μέ τήν ἐξάρτηση καί νά θεωρήσει τήν προνομιακή του φροντίδα ὡς ὑποχρέωση.

Ἡ «εὐαίσθησις» τοῦ ἑνός παιδιοῦ γίνεται κέντρο ζωῆς γιά τήν οικογένεια. Οί ἀνάγκες τῶν ὑπολοίπων περνοῦν σέ δεύτερη μοῖρα. Οί γονεῖς ζοῦν μέ μόνιμη ἀγωνία μήπως τό παιδί στεναχωρηθεῖ ἢ πιεστεῖ. Έτσι, συχνά, ἀποφεύγουν νά τοῦ θέσουν ὄρια καί νά τό φέρουν ἀντιμέτωπο μέ τίς συνέπειες τῶν πράξεών του. Αὐτό πού ἀρχίζει ὡς προστασία, μπορεῖ σταδιακά νά μετατραπεῖ σέ βαθιά δυσλειτουργία.

Τό παιδί δέν ἐνδυναμώνεται πραγματικά. Ἀντιθέτως, μπορεῖ νά παγιώνεται μέσα του ἡ αἴσθηση πώς εἶναι ἀδύναμο, ἀνίκανο ἢ διαρκῶς ἐξαρτημένο. Πρόκειται γιά τή λεγόμενη «μαθημένη ἀβοηθησις»: ὁ ἄνθρωπος παύει σταδιακά νά πιστεύει

ὅτι μπορεῖ νά τό καταφέρει μόνος του, ἐπειδή ἔχει μάθει πώς κάποιος ἄλλος θά ἀναλάβει γιά ἐκεῖνον.

Παράλληλα, τό παιδί μπορεῖ νά χρησιμοποιεῖ –ἀκόμη καί ἀσυνειδητά– τήν ἀδυναμία του ὡς τρόπο ἐπιρροῆς. Ἡ θυματοποίηση γίνεται ἕμμεσος τρόπος ἐλέγχου. “Ένα ξέσπασμα ἢ μιὰ ἐκδήλωση ἀνημπόριας ἀρκοῦν, γιά νά κινητοποιήσουν ὀλιόκληρη τήν οικογένεια. Αὐτή εἶναι ἡ δύναμη τῆς ἀδυναμίας.

Καί ἐνῶ ὅλοι ἐστιάζουν στό «εὐάηλωτο» παιδί, συχνά ξεχνοῦν τά ὑπόλοιπα. Ὑπάρχουν παιδιά πού μεγαλώνουν ἀθόρυβα, σέ σπῖτια ὅπου ὅλη ἡ προσοχή στρέφεται πρὸς τό «καημένο» παιδί. Εἶναι τά παιδιά πού «δέν δημιουργοῦν προβλήματα», πού «ἀντέχουν», πού ἀκοῦν

**Ἡ ἀγάπη χωρίς διάκριση ὁδηγεῖ
σέ ἀνισορροπία.**

συνεχῶς: «*Εσύ πρέπει νά δείξεις κατανόηση*», «*Ο καημένος ὁ ἀδελφός σου περνᾷ δύσκολα*», «*Εσύ μπορεῖς νά τό διαχειριστεῖς, εἶσαι δυνατός*» κ.ἄ.

Καί κάπως ἔτσι, τό παιδί πού φαίνεται πιό λειτουργικό, ὠριμο ἢ ἀνεξάρτητο, ἀρχίζει νά παραμελεῖται συναισθηματικά. Οί ἀνάγκες καί ὁ πόνος του ὑποβαθμίζονται. Τά παράπονά του χαρακτηρίζονται ἐγωιστικά. Συχνά, ζητᾷ ἰσότητα, δικαιοσύνη καί ἀναγνώριση, ἀντί γι’ αὐτό, ὅμως, εἰσπράττει ἐπιπλήξη καί ἐνοχές.

Σέ πολλές οικογένειες, τό παιδί πού ἀρνεῖται νά μετέχει σέ αὐτή τήν ἀνισορροπία, θεωρεῖται τό «μαῦρο πρόβατο». Εἶναι ἐκεῖνο πού τοῖμα νά πει πώς κάτι δέν εἶναι δίκαιο· πού δέν ἀποδέχεται νά θυσιάζει συνεχῶς τίς δικές του ἀνάγκες· πού κουράστηκε νά ὑποχωρεῖ καί νά κατανοεῖ τοὺς πάντες, ἐνῶ κανεὶς δέν κατανοεῖ τή δική του θέση. Καί τότε χαρακτηρίζεται: «σκληρό», «ἀναίσθητο», «ζηλιάρικο», «κακό παιδί». Στήν πραγματικότητα, ὅμως, εἶναι συχνά τό μόνο μέλος πού βλῆπει καθαρά τή δυσλειτουργία καί ἀρνεῖται νά τή δεικνύσει. Γιατί, συχνά, ἔνοχος εἶναι, ὄχι ἐκεῖνος πού προκαλεῖ τή μεγαλύτερη βλάβη, ἀλλὰ ἐκεῖνος πού τοῖμα νά τήν κατονομάσει.

Φυσικά, οἱ περισσότεροι γονεῖς δέν ἔχουν πρόθεση νά ἀδικήσουν· τό ἀντίθετο. Στήν προσπάθειά τους, ὅμως, νά πράξουν δίκαια καί νά μήν ἀδικήσουν τό «ἀδύναμο» παιδί, ἀδικοῦν –χωρίς νά τό καταλαβαίνουν– τό «δυνατό».

Δέν εἶναι λίγες οἱ φορές πού ἀδέλφια τέτοιων οικογενειῶν, μεγαλώνοντας, ἀπομακρύνονται μεταξύ τους· ἡ παιδική ἀδικία δέν ξεχνιέται εὐκολα. Τό παιδί πού ἔνωθε ἀόρατο κουβάρια θυμό, πικρία, συναισθηματική ἀποσύνδεση ἀπό τοὺς οικείους του καί βαθιά μοναξιά. Ἀπό τήν ἄλλη, καί τό «προστατευμένο» παιδί μπορεῖ ἀργότερα νά δυσκολεύεται νά σταθεῖ αὐτόνομα, νά ἀναλάβει εὐθύνες καί νά δημιουργήσει ὠριμες σχέσεις. Ἔτσι, τελικά, τραυματίζονται ὅλοι.

Φυσικά, οἱ περισσότεροι γονεῖς δέν ἔχουν πρόθεση νά ἀδικήσουν· τό ἀντίθετο. Στήν προσπάθειά τους, ὅμως, νά πράξουν δίκαια καί νά μήν ἀδικήσουν τό

«ἀδύναμο» παιδί, ἀδικοῦν –χωρίς νά τό καταλαβαίνουν– τό «δυνατό». Πίσω ἀπό αὐτή τή στάση ὑπάρχει φόβος, ἐνοχή ἢ βαθιά ταύτιση μέ τό παιδί πού φαίνεται πιό εὐάλωτο. Ἡ ἀκόμα, προσωπικά τραύματα καί βαθιά αἴσθηση ἀνεπάρκειας.

Ἡ ἀγάπη χωρίς διάκριση ὀδηγεῖ σέ ἀνισορροπία. Ἡ ὑπερπροστασία μπορεῖ νά κρατήσει τόν ἄλλο ἐξαρτημένο, ἀδύναμο καί ἀνώριμο. Ἡ ἀληθινή ἀγάπη δέν εἶναι ἀπουσία ὀρίων, συνεχοχή ἢ ἄκριτη ἀνοχή. Σέβεται τήν ἐλευθερία ὄλων καί ἐπιδιώκει τήν ὠρίμανση καί τήν αὐτονομία τοῦ εὐάλωτου, χωρίς νά τόν καθηλώνει στόν ρόλο τοῦ «καμμένου».

Ἴσως, τελικά, μία ἀπό τίς μεγαλύτερες παγίδες μέσα στήν οἰκογένεια εἶναι νά συνηθίσουν ὅλοι τόσο πολύ στοὺς ρόλους πού τοὺς δόθηκαν, ὥστε κανεὶς νά μήν μπορεῖ νά ὑπάρξει ἔξω ἀπό αὐτοὺς.

Καί τότε, ἡ οἰκογένεια μετατρέπεται σέ σύστημα ὅπου κάποιοι μαθαίνουν ὑποχρεωτικά νά σώζουν καί κάποιοι δικαιωματικά νά σώζονται διαρκῶς.

Ἄν τό φαινόμενο αὐτό δέν ἐντοπιστεῖ ἔγκαιρα, μπορεῖ νά διαλυθεῖ ἀθόρυβα τό οἰκοδόμημα τῆς οἰκογένειας. Γιατί τοὺς ἀνθρώπους δέν τοὺς ἀπομακρύνει μόνο τό μῖσος, ἀλλὰ καί μία ἀγάπη φοβισμένη, ἐνοχική καί ἄνιση.

Ἀγγελική-Ἐλευθερία Ἰ. Παπασαραντοπούλου,
Ψυχολόγος

Ἡ ἀγωνιώδης μέριμνα

Ἐνήλικες καί ἀνήλικοι, ἄν καί βρῖσκονται σέ διαφορετικά στάδια ζωῆς, μοιράζονται, συχνά, ἕνα κοινό υπόβαθρο ἀνησυχίας, φόβου καί διαρκοῦς ἐγρήγορης ἀπάντησις στό μέλλον, πού μοιάζει ἀβέβαιο. Ἡ οικονομική ἀνασφάλεια, οἱ κοινωνικές μεταβολές, ἡ τεχνολογική ἐπιτάχυνση, οἱ ἐκπαιδευτικές ἀπαιτήσεις καί οἱ διαπροσωπικές προσδοκίες δημιουργοῦν ἕνα περιβάλλον, μέσα στό ὁποῖο ἡ μέριμνα παύει νά εἶναι ἀπλῶς φροντίδα καί μετατρέπεται σέ ἀγωνία.

Στή σύγχρονη κοινωνία, ἡ ἀγωνιώδης μέριμνα τροφοδοτεῖται ἀπό τήν αἴσθησις ὅτι «τίποτα δέν εἶναι σταθερό». Οἱ παραδοσιακές βεβαιότητες –ἐργασία, οἰκογένεια, κοινωνικοί ρόλοι– ἔχουν κλονιστεῖ, ἐνῶ οἱ ἀπαιτήσεις γιά ἐπιτυχία καί προσαρμοστικότητα ἔχουν αὐξηθεῖ. Μέσα σ' αὐτό τό πλαίσιο, ἡ ἀγωνία δέν ἀφορᾷ μόνο τήν ἐπιβίωση, ἀλλῆ καί τήν αὐτοπραγμάτωση, τήν κοινωνική ἀποδοχή καί τή διατήρησις τῆς ψυχικῆς ἰσορροπίας.

Γιά τοὺς ἐνήλικες ἡ ἀγωνιώδης μέριμνα συνδέεται συχνά μέ τήν οικονομική καί ἐπαγγελματική ἀβεβαιότητα. Ἡ ἀστάθεια στήν ἀγορά ἐργασίας, οἱ χαμηλοὶ μισθοί, ἡ ἀνεργία ἢ ἡ ἐπισηφαλῆς

ἀπασχόλησις δημιουργοῦν ἕνα διαρκές υπόβαθρο ἄγχους. Οἱ ἐνήλικες καθοῦνται νά ἀνταποκριθοῦν σέ πολλαπλοῦς ρόλους ὡς ἐργαζόμενοι, γονεῖς, σύζυγοι,

Ἐκτὸς ἀπὸ τὴν ἀγχώδη μέριμνα ζητεῖ νά μᾶς ἐλευθερώσει ὁ Χριστός, λέγοντας: «Μὴ μεριμνᾶτε».

πολίτες. Συχνά, βρῖσκονται ἀντιμέτωποι μέ ἔντονες κοινωνικές προσδοκίες: νά εἶναι ἐπιτυχημένοι, παραγωγικοί, συναισθηματικά ἰσορροπημένοι καί κοινωνικά ἀποδεκτοί. Τά μέσα κοινωνικῆς δικτύωσις ἐντείνουσι αὐτὴ τὴν πίεσις, προβάλλοντας ἐξιδανικευμένες εἰκόνας ζωῆς, πού δύσκολα ἀνταποκρίνονται στήν πραγματικότητα.

Οἱ ἀνήλικοι, καί ἰδιαίτερα οἱ ἔφηβοι, βιώνουσι τὴν ἀγωνιώδη μέριμνα, κυρίως μέσα ἀπὸ τό σχολικὸ πλαίσιο. Οἱ ὑψηλές ἀπαιτήσεις γιά ἐπιδόσεις, οἱ ἐξετάσεις καί ὁ ἀνταγωνισμὸς δημιουργοῦν ἕνα περιβάλλον συνεχοῦς ἀξιολόγησις.

Ἡ ἀγωνία τῶν ἐνηλίκων συχνά μεταδίδεται στοὺς ἀνήλικους. Ὅταν οἱ γονεῖς ζοῦν σέ καθεστῶς διαρκοῦς ἄγχους, τὰ παιδιὰ τὸ ἀντιλαμβάνονται καί τὸ ἐσωτερικεύουσι, ἀκόμη καί ἂν δέν κατανοοῦν πλήρως τίς αἰτίες του. Ἐπιπλέον, οἱ οἰκογενειακές συγκρούσεις, ἡ οικονομική δυσχέρεια ἢ ἡ συναισθηματικὴ ἀποστασιοποίηση μποροῦν νά ἐντείνουσι τὸ αἴσθησις ἀνασφάλειας τῶν παιδιῶν.

Παράλληλα, οἱ κοινωνικές ἐπιρροές – συνομήλικοι, μέσα κοινωνικῆς δικτύωσις, πολιτισμικά πρότυπα– διαμορφώνουσι προσδοκίες, πού συχνά εἶναι δύσκολο νά ἐκπληρωθοῦν. Οἱ ἀνήλικοι καθοῦνται νά «ἀνῆκουν», νά εἶναι ἀποδεκτοί καί δημοφιλεῖς, γεγονός πού μπορεῖ νά ὀδηγήσει σέ ἔντονη κοινωνικὴ ἀγωνία.

Ἡ ἀντιμετώπιση τῆς ἀγωνιώδους μέριμνας ἀπαιτεῖ μιά πολυεπίπεδη προσέγγιση.

Σέ ἀτομικό ἐπίπεδο, ἡ καλλιέργεια τῆς αὐτογνωσίας, ἡ ἀναγνώριση τῶν συναισθημάτων καί ἡ ἀνάπτυξη δεξιότητων διαχείρισης ἀγχους μποροῦν νά λειτουργήσουν προστατευτικά. Ἡ ψυχολογική ὑποστήριξη, ὅταν χρειάζεται, δέν πρέπει νά θεωρεῖται ἔνδειξη ἀδυναμίας, ἀλλῆλὰ πράξη φροντίδας.

Συνιστᾶ μιά δυναμική καί ὑπεύθυνη τοποθέτηση μέσα στή ζωή, ὑπογραμμίζοντας ὅτι πρὶν ἂπ' ὅλα εἶναι «ἡ βασιλεία τοῦ Θεοῦ καί ἡ δικαιοσύνη αὐτοῦ».

Σέ οἰκογενειακό καί ἐκπαιδευτικό ἐπίπεδο, εἶναι σημαντικό νά δημιουργοῦνται περιβάλλοντα ἀσφάλειας καί ἀποδοχῆς. Οἱ ἐνήλικες μποροῦν νά λειτουργήσουν ὡς πρότυπα ὑγιοῦς διαχείρισης τῆς ἀγωνίας, δείχνοντας στά παιδιά ὅτι τὰ λάθη καί οἱ δυσκολίες ἀποτελοῦν μέρος τῆς ζωῆς.

Τέλος, σέ κοινωνικό ἐπίπεδο, ἀπαιτοῦνται πολιτικές καί δομές, πού νά μειώνουν τήν ἀνασφάλεια καί νά ἐνισχύουν τήν κοινωνική συνοχή.

Ἀπό τήν ἀγχώδη μέριμνα ζητεῖ νά μᾶς ἐλευθερώσει ὁ Χριστός, λέγοντας: «*Μὴ μεριμνᾶτε*», μὴν ἀνησυχεῖτε, μὴν ἀφήνετε νά σᾶς τυραννοῦν ἀγωνιώδεις σκέψεις, σπᾶστε τὰ δεσμά τῆς ἀνησυχίας μέ τήν ἐμπιστοσύνη πρὸς τόν Θεό.

Ἡ ἐμπιστοσύνη στόν Θεό δέν σημαίνει ἀδιαφορία γιά τὰ βιοτικά. Τό: «*Μὴ μεριμνᾶτε*» τοῦ Χριστοῦ δέν σημαίνει: «*Μὴν ἐργάζεστε*». Ὁ Κύριος δέν συνηγορεῖ σέ μιά παθητικότητα ἀπέναντι στή ζωή.

Δέν περιφρονεῖ τή σοβαρή καί ἐπίπονη ἐργασία. Ἐκεῖνο πού θέλει νά χτυπήσει ὁ Χριστός εἶναι τήν ἀγωνιώδη μέριμνα, πού ταλαιπωρεῖ τήν ἀνθρώπινη ψυχή. «*Ὅλα αὐτά θά σᾶς χορηγηθοῦν*», μᾶς λέει. Τονίζει, ὅμως, μιά θεμελιώδη προϋπόθεση: «*Ζητεῖτε πρῶτον τήν βασιλείαν τοῦ Θεοῦ καί τήν δικαιοσύνην αὐτοῦ, καί ταῦτα πάντα προστεθήσεται ὑμῖν*» (Ματθ. 6, 33). Συνιστᾶ μιά δυναμική καί ὑπεύθυνη τοποθέτηση μέσα στή ζωή, ὑπογραμμίζοντας ὅτι πρὶν ἂπ' ὅλα εἶναι «*ἡ βασιλεία τοῦ Θεοῦ καί ἡ δικαιοσύνη αὐτοῦ*».

Πολύ ἀποτελεσματικό μέσον, πού θά μᾶς βοηθήσει νά ξεπεράσουμε τή μάστιγα αὐτῆ τῆς ἐποχῆς, τήν ἀγωνιώδη μέριμνα, εἶναι ἡ προσευχή. Μέ αὐτήν ἀνεβαίνουμε πολὺ ψηλά! Ξεπερνᾶμε τίς δυσκολίες μέ ἐμπιστοσύνη στήν πατρική πρόνοια καί προστασία τοῦ Θεοῦ.

Ἐπίσης, ἡ πίστη λειτουργεῖ θεραπευτικά, ὄχι ὡς ὑποκατάστατο τῆς ἱατρικῆς, ἀλλῆλὰ ὡς πνευματικό στήριγμα, μέ βάση τή Χάρη, τήν Εὐχαριστία, τὴν Ἐξομολόγηση καί τήν Προσευχή.

Καταληκτικά, θά λέγαμε ὅτι ἡ καλὴ διαχείριση τοῦ χρόνου θά μᾶς ἐπιτρέψει νά στραφοῦμε καί στή διακονία καί στήν ἀγάπη πρὸς τόν πλησίον γιά χάρη τοῦ Κυρίου μας. Θά μπορέσουμε νά ἐνταχθοῦμε σέ κοινότητες ἐθελοντικῆς προσφορᾶς, μέσω τῶν ὁποίων, μεταξύ ἄλλων, θά μειώσουμε καί τήν ἀγωνιώδη μέριμνα, στρεφόμενοι ἔξω ἀπὸ τόν ἑαυτό μας καί τὰ ζητήματά του...

Καί βέβαια, μέ τή σωστή τοποθέτηση τῶν προτεραιοτήτων μας, ἡ μέριμνα θά γίνῃ δύναμη προστασίας καί ὄχι πηγή ἀγωνίας.

**Κύκλοι Μπτέρων
«Ὁ Ἀπόστολος Παῦλος»**

Είμαστε φτιαγμένοι από φῶς καί καλούμαστε νά γίνουμε... «Φῶς»

«Φῶς ὁ Πατήρ, φῶς ὁ Λόγος, φῶς
καί τό Ἅγιον Πνεῦμα ...» ἀκοῦμε σέ ἓνα
ώραῖο τροπάριο τῆς Πεντηκοστῆς. Ἡ
Θεότητα, οἱ ἐνέργειές της, εἶναι Φῶς.

Ἐμεῖς, πού εἴμαστε πηλασμένοι κατ'
εἰκόνα τοῦ Θεοῦ;

Ὅσο παράδοξο καί νά ἀκούγεται,
καί ἐμεῖς εἴμαστε πηλασμένοι ἀπό φῶς.
Ἄκριβῶς τό φῶς τῆς Θεότητος, ἀλλήλα
ἓνα φῶς πιο ὑλικό καί αὐτό δέν εἶναι φι-
λοσοφικό ἢ ἠθικό συμπέρασμα, ἀλλήλα
πόρισμα τῆς σύγχρονης ἐπιστήμης.

Ἄς γυρίσουμε πολύ πίσω στόν χρό-
νο, στή χρονική στιγμή μηδέν. Τή στιγ-
μή πού ἔγινε ἡ μεγάλη ἔκρηξη, αὐτό τό
ἀσυληλήπτου μεγέθους γεγονός, πού
ὁδήγησε στή δημιουργία τοῦ σύμπαντος.

Ὅπως τά σώματα λάμπουν, κα-
θώς ἀντανακλοῦν τό φῶς τοῦ ἡλι-
ου, ἔτσι καί οἱ πιστοί καλοῦνται
νά λάμπουν στό περιβάλλον τους,
καθώς ἀντανακλοῦν τό Φῶς τοῦ
Κυρίου.

Σύμφωνα μέ τίς σύγχρονες ἐπιστη-
μονικές ἀντιλήψεις, κατά τά πρῶτα ἀπει-
ροελάχιστα κλάσματα τοῦ δευτερολέ-
πτου, ὅλο τό σύμπαν ἦταν μία κουκίδα
μέ τεράστια ποσότητα αἰθιῆς ἐνέργειας,
ὑπό μορφή ἠλεκτρομαγνητικῆς ἀκτι-
νοβολίας, ἀσύλληπτη συγκέντρωση
όρατοῦ καί ἀόρατου φωτός.

Ἀπό αὐτή τήν πρωταρχική ἐνέργεια
προῆλθαν ὅλες οἱ μορφές ἐνέργειας
πού ὑπάρχουν στό σύμπαν, οἱ δυνά-

μεῖς, τά στοιχειώδη σωμάτια, τό ὕδρο-
γόνο,... καί ἡ ὕλη, ὅπως τήν ξέρουμε
σήμερα!

Ἡ ὑλική δημιουργία ξεκινᾷ μέ κάτι
σχεδόν αἰθιο: τήν ἐνέργεια, συμπυκνω-
μένη μορφή «φωτός» (ἠλεκτρομα-
γνητικῆς ἀκτινοβολίας), παραπέμπο-
ντας στήν πάνσοφη καί παντοδύναμη
ἀρχή τῶν πάντων, τήν πηγὴ ὄλων τῶν
κτιστῶν καί τῶν ἀκτίστων ἐνεργειῶν, τό
ἄκτιστο Φῶς τῆς Θεότητος.

Ναί, κατά τήν ὑλική μας ὑπόστα-
ση, εἴμαστε φτιαγμένοι ἀπό φῶς, ἀπό
συμπυκνωμένη ἠλεκτρομαγνητική
ἐνέργεια.

Ὅμως, φέρουμε μέσα μας καί θε-
ϊκή πνοή ζωῆς, ἡ ὁποία μᾶς καλεῖ νά
γίνουμε Φῶς.

«*Εγώ εἰμί τό φῶς τοῦ κόσμου*»,
εἶπε ὁ Κύριος καί ἐννοοῦσε κάτι πολὺ
ὑψηλό: ὅ,τι Αὐτός εἶναι «*τό Φῶς τό ἀλη-
θινόν*»!

Τό φῶς τῆς Δημιουργίας προῆλθε
ἀπό Φῶς, ἀπό τό «*φῶς τό προεκλάμψαν
ἀχρόνως*» (Πεντηκοστᾶριο, Ὁρθρος τῆς
Πέμπτης (Ἦχος α'), δεῦτερο Κάθισμα
τῶν Ἀποστόλων)! Ἀνεκτίμητο δῶρο τοῦ

Δημιουργοῦ πρὸς τὰ πλάσματά Του, ἀμυδρὴ εἰκόνα τῆς δόξας Του.

Μιά μικρὴ ἀχτίδα τοῦ Θεικοῦ μεγαλείου μας ἀποκαλύφθηκε κατὰ τὴ Μεταμόρφωση: «καὶ ἔλαμψε τὸ πρόσωπον αὐτοῦ ὡς ὁ ἥλιος, τὰ δὲ ἰμάτια αὐτοῦ ἐγένετο λευκά ὡς τὸ φῶς».

Τὸ φῶς τῆς δημιουργίας εἶναι κτιστό. ἔχει μετρήσιμη ἔνταση, μπορεῖ νὰ ἀλλοιωθεῖ, νὰ ἀλλιάξει χρῶμα, νὰ ὑποβαθμιστεῖ σὲ ἄλλου εἶδους ἐνέργεια, ... ἔχει ἡμερομηνία ἔναρξης ἔχει καὶ ἡμερομηνία λήξης: «οὐδὲν φαινόμενον αἰώνιον», λῆει ὁ Ἅγιος Ἰγνάτιος ὁ Θεοφόρος.

Τὸ Φῶς τῆς θεότητας εἶναι ἄκτιστο, ἀναλλοίωτο, αἰώνιο. «Φῶς ἀναλλοίωτον, Λόγε...», λῆει ἓνας ὠραῖος ὕμνος.

Καὶ αὐτὸ εἶναι ἀπλῶς ἐνέργεια τῆς Θεότητας, ἄρρηκτα, μὲν, συνδεδεμένη μὲ τὴ θεότητα, ἀλλὰ δὲν εἶναι ἡ οὐσία τοῦ Θεοῦ. Τὴν οὐσία τοῦ Θεοῦ κανεῖς δὲν μπορεῖ νὰ τὴν προσεγγίσει, «Θεὸν οὐδεὶς ἑώρακεν πώποτε».

Ὅπως τὰ σώματα λάμπουν, καθὼς ἀντανακλιοῦν τὸ φῶς τοῦ ἡλίου, ἔτσι καὶ οἱ πιστοὶ καλοῦνται νὰ λάμπουν σὸ περιβάλλον τους, καθὼς ἀντανακλιοῦν τὸ Φῶς τοῦ Κυρίου.

Ὁ Μωϋσῆς, τόσο μεγάλῃ λαμπρότητα ἔλαβε, ὅταν συνωμίλησε μὲ τὸν Θεό, ὥστε δὲν μπορούσαν νὰ τὸν ἀντικρύσουν οἱ Ἰσραηλῖτες: «Καὶ εἶδον, φησὶν, οἱ Υἱοὶ Ἰσραὴλ τὸ πρόσωπον Μωϋσέως ὅτι δεδοξασται. καὶ περιέθη-

κε Μωϋσῆς κάλυμμα ἐπὶ τὸ πρόσωπον αὐτοῦ» (Ἔξ. ἠδ' 35).

Ὁ Κύριος ἀπεκάλεσε τοὺς πιστοὺς φῶς τοῦ κόσμου: «Ὑμεῖς ἐστε τὸ φῶς τοῦ κόσμου».

Ὁλος ὁ ἀγώνας τοῦ Χριστιανοῦ εἶναι νὰ ἀπωθήσει τὰ ἔργα τοῦ σκότους καὶ νὰ ἐνδυθεῖ τὰ ὄπλα τοῦ φωτός.

Εἴμαστε πηλασμένοι κατ' εἰκόνα Θεοῦ. Αὐτοῦ πού εἶναι τὸ Φῶς τὸ ἀληθινόν, ἀλλὰ καὶ καθ' ὁμοίωσιν. Προορισμός μας εἶναι νὰ γίνουμε κι ἐμεῖς Φῶς.

Ἀπὸ τὴ στιγμή τῆς βαπτίσεώς μας ζητοῦμε ἀπὸ τὸν Κύριο νὰ μᾶς ντύσει μὲ φωτεινά ἐνδύματα «Χιτῶνά μοι παράσχου φωτεινόν, ὁ ἀναβαλλόμενος φῶς ὡς ἰμάτιον ...».

Ὁλος ὁ ἀγώνας τοῦ Χριστιανοῦ εἶναι νὰ ἀπωθήσει τὰ ἔργα τοῦ σκότους καὶ νὰ ἐνδυθεῖ τὰ ὄπλα τοῦ φωτός. «ἦτε γάρ ποτε σκότος, νῦν δὲ φῶς ἐν Κυρίῳ· ὡς τέκνα φωτός περιπατεῖτε», μᾶς παραγγέλλει ὁ Ἀπόστολος Παῦλος (Ἐφεσ. ε' 8).

Ὁ πιστὸς προσεύχεται καθημερινά: «Χριστέ τὸ φῶς τὸ ἀληθινόν, τὸ φωτίζον καὶ ἀγιάζον πάντα ἄνθρωπον ἐρχόμενον εἰς τὸν κόσμον, σημειωθήτω ἐφ' ἡμᾶς τὸ φῶς τοῦ προσώπου Σου, ἵνα ἐν Αὐτῷ ὁψόμεθα Φῶς τὸ ἀπρόσιτον...».

Βασίλειος Πετρουλέας,

Φυσικός

1. Λουκά Χριστοφόρου, «Ἐνέργεια, ἐπιστημονική, φιλοσοφική καὶ θεολογική διάσταση», Ἀκτῖνες, τ. 775, Μάιος -Ἰούνιος 2019, σ. 83-96. Loucas G. Christophorou, "Emerging Dynamics: Science, Energy, Society and Values", Springer, 2018.

Ἡ εἰρηνική ἐπίλυση τῶν διαφορῶν στό Δίκαιο τῆς Θάλασσης

Στό πλαίσιο τῆς ἑλληνο-τουρκικῆς προσέγγισης, συμφωνήθηκε τό 1999 καί ἀπό τίς δύο πλευρές, ἡ ἔναρξη διερευνητικῶν ἐπαφῶν Ἑλλάδας-Τουρκίας, μέ στόχο νά διερευνηθεῖ ἕαν καί κατά πόσον ὑπάρχει κοινός τόπος καί ἄν συντρέχουν οἱ προϋποθέσεις γιά τήν ἔναρξη διαπραγματεύσεων, πού θά μπορούσαν νά καταλήξουν σέ συμφωνία, ἀναφορικά μέ τήν ὑφαλοκρηπίδα καί τήν Ἀποκλειστική Οἰκονομική Ζώνη (ΑΟΖ) στό Αἰγαῖο, στή βάση τοῦ Διεθνoῦς Δικαίου τῆς Θάλασσης.

Σύμφωνα μέ ὅσα εἶχαν συμφωνηθεῖ καί τηροῦνταν ἀπό τίς δύο χῶρες, οἱ διερευνητικές ἐπαφές εἶχαν τόν χαρακτηριστῆρα ἄτυπων συνομιλιῶν, χωρίς νά τηροῦνται πρακτικά, καί χωρίς καμία πλευρά νά ἀναλαμβάνει ὑποχρεώσεις καί δεσμεύσεις.

Ἀπό τόν Φεβρουάριο τοῦ 2002, πού ἄρχισαν αὐτές οἱ διερευνητικές ἐπαφές, μέχρι καί τό 2022, ὑπῆρξαν 64 γῦροι ἐπαφῶν, οἱ ὁποῖοι διεξήχθησαν σέ Ἀθήνα, Ἄγκυρα, Θεσσαλονίκη, Ναύπλιο, Κωνσταντινούπολη, Σμύρνη καί Ἀλικαρνασσό. Ὑπῆρξαν, μάλιστα, χρονιές, κατά τίς ὁποῖες ἔγιναν περισσότεροι ἀπό δέκα (10) γῦροι ἐπαφῶν καί ἄλλῃς πού ἔγινε μόνον ἕνας (1), ἐνῶ κατά τήν πενταετία 2016-2021 δέν ὑπῆρξε κανένας. Ο τελευταῖος, ὁ 64ος, ὀλοκληρώθηκε στήν Ἀθήνα, στίς 22 Φεβρουαρίου 2022.

Στά τέλη τοῦ 2024, ὁ Ἑλληνας Ὑπουργός Ἐξωτερικῶν ἀνακοίνωσε, ἐμμέσως πλῆν σαφῶς, τό τέλος τῶν διερευνητικῶν ἐπαφῶν Ἑλλάδας-Τουρκίας

καθῶς, ὅπως εἶπε, «μετά ἀπό 64 γύρους διερευνητικῶν ἐπαφῶν δέν μπορέσαμε νά φθάσουμε σέ ἕνα ἐπίπεδο συζήτησης μέ τήν Τουρκία, ὄχι γιά τήν οὐσία, ἀλλά οὔτε κἄν γιά τή διαδικασία. Καί αὐτό πού, δυστυχῶς, ἔχει προκύψει εἶναι ὅτι συνήθως τό τέλος κάθε γύρου μᾶς ἔβρισκε, ἐνίοτε, σέ χειρότερη θέση σέ σχέση μέ τήν ἀρχή του».

Μέ ἀφορμή τά ἀνωτέρω, νομίζω ὅτι ὁ κάθε πολίτης ἔχει τό δικαίωμα νά γνωρίζει τοῦλάχιστον μερικά βασικά στοιχεῖα ἀπό τήν ἰσχύουσα «Σύμβαση τῶν Ἠνωμένων Ἐθνῶν γιά τό Δίκαιο τῆς Θάλασσης» γνωστή καί ὡς UNCLOS 1982, τήν ὁποία ἡ Ἑλλάδα ἐπικύρωσε μέ τόν Νόμο 2321/1995, ἐνῶ ἡ Τουρκία δέν τήν ἔχει ἐπικυρώσει.

Στήν UNCLOS 1982, προβλέπονται τέσσερα ἀρμόδια δικαστήρια γιά τήν ἐπίλυση τῶν διαφορῶν πού προκύπτουν:

(Α) Τό «Διεθνές Δικαστήριο γιά τό Δίκαιο τῆς Θάλασσης» ἐδρεύει στό Ἀμβουῦργο τῆς Γερμανίας, ἀλλά δύναται νά συνεδριάξει καί νά ἀσκεῖ τά καθήκοντά του ὁπουδήποτε, ὅταν αὐτό κρίνεται ἀναγκαῖο.

Ἀπαρτίζεται ἀπό 21 δικαστές πού ἐκλέγονται ἀπό κατάλογο προτεινόμενων ὑποψηφίων τῶν χωρῶν μελῶν τοῦ ΟΗΕ. Οἱ ἐκλέκτορες, σύμφωνα μέ τό καταστατικό, θά πρέπει νά μεριμνοῦν, ὥστε οἱ ἐκλεγόμενοι διεθνεῖς δικαστές νά χαίρουν ὑψηλῆς φήμης, ἐντιμότητας, ἀκεραιότητας καί γνώσεων περί τοῦ Δικαίου τῆς θαλάσσης καί νά ἀντι-

προσωπεύουν –κατά τό δυνατόν– τά κυριότερα παγκόσμια νομικά συστήματα, καθώς καί τή δίκαιη γεωγραφική κατανομή έκ τῆς καταγωγῆς τους. Ἡ θητεία τῶν δικαστῶν εἶναι 9ετής καί ἀνανεώσιμη. Τά καθήκοντά τους εἶναι ἀσυμβίβαστα μέ ὅποιαδήποτε πολιτικά ἢ διοικητικά καθήκοντα ἢ συναφεῖς ἐργασίες ἐξερεύνησης, ἐκμετάλλευσης στή θάλασσα.

(B) Τό «Διεθνές Δικαστήριο τῆς Χάγης», ὅπως εἶναι πιό γνωστό ἀπό τήν ἔδρα του, τή σημαντική πόλη τῆς Ὀλλανδίας, δέν ἀποτελεῖ ἕναν αὐτοτελεῖ ὄργανισμό, ἀλλῆ ἀ εἶναι τό κύριο δικαστικό ὄργανο τοῦ ΟΗΕ καί τό καταστατικό του ἀποτελεῖ τμήμα τοῦ Καταστατικοῦ τοῦ ΟΗΕ.

Συγκροτεῖται ἀπό 15 δικαστές, πού ἐκλέγονται γιά 9 ἔτη ἀπό τό Συμβούλιο Ἀσφαλείας καί τή Γενική Συνέλευση τοῦ ΟΗΕ. Κάθε 3 ἔτη ἀνανεώνεται τό 1/3 τῶν δικαστῶν. Οἱ δικαστές ἐκλέγονται γιά 9 ἔτη μέ βάση τά προσόντα τους καί ὄχι τήν ἐθνικότητά τους, ἀποκλειόμενος μόνο τῆς περίπτωσης ἐκλογῆς δύο δικαστῶν τῆς ἴδιας ἐθνικότητας. Ἐπίσης, δέν ἐπιτρέπεται κατά τή θητεία τους νά ἀσκοῦν παράλληλα ἄλλη ἐπαγγελματική δραστηριότητα.

Γιά νά ἐκδικάσει ἕνα θέμα, πρέπει ὄλα τά ἐμπλεκόμενα κράτη νά συμφωνοῦν γιά τήν παραπομπή τῆς διαφορᾶς τους σ' αὐτό.

(Γ) Τό «Διαιτητικό Δικαστήριο γιά τό Δίκαιο τῆς Θάλασσας» θεσμοθετήθηκε μέ τή Σύμβαση τῶν Ἠνωμένων Ἐθνῶν γιά τό Δίκαιο τῆς Θάλασσας τό 1982. Ὁ τρόπος συγκρότησης καί λειτουργίας του, περιγράφεται ἀναλυτικά στό παράρτημα VII (ἄρθρα 1-13) τῆς Σύμβασης καί ἀφορᾶ ἀκόμη καί χώρες πού δέν τήν ἔχουν ὑπογράψει (ὅπως ἡ Τουρκία). Σύμφωνα μέ αὐτό, ὁ Γενικός Γραμματέας τοῦ ΟΗΕ καταρτίζει καί τηρεῖ κατάλογο διαιτητῶν. Κάθε κράτος μέλος τῆς σύμβασης ὀρίζει, σέ τακτά χρονικά διαστήματα, 4 διαιτητές πού περιλαμβάνονται στόν συνολικό κατάλογο. Πρόκειται γιά ἐπιστήμονες, καθηγητές καί νομικούς, μέ πείρα στά θέματα αὐτά, οἱ ὅποιοι πρέπει νά χαίρουν φήμης γιά τήν ἀμεροληψία τους.

(Δ) Τό «Εἰδικό Διαιτητικό Δικαστήριο γιά τό Δίκαιο τῆς Θάλασσας» θεσμοθετήθηκε καί αὐτό μέ τή Σύμβαση τῶν Ἠνωμένων Ἐθνῶν γιά τό Δίκαιο τῆς Θάλασσας, ἀλλῆ ἀσχολεῖται μέ συγκεκριμένα εἰδικά θέματα, ὅπως ἡ ἀλιεία, ἡ προστασία τοῦ θαλασσοῦ περιβάλλοντος, ἡ ἐπιστημονική ἔρευνα κλπ (σ.σ ὄχι γιά Ὑφαλοκρηπίδα καί ΑΟΖ).

Ἄν, πράγματι, τό τέλος τῶν διευρευνητικῶν ἐπαφῶν εἶναι ὀριστικό, ὅπως ὄλα δείχνουν, θά πρέπει νά κινηθοῦμε γιά τήν παραπομπή τῶν θεμάτων μας, πού εἶναι μόνο ὁ καθορισμός τῆς ὑφαλοκρηπίδας καί τῆς ΑΟΖ, στό Δικαστήριο τοῦ Ἀμβούργου. Αὐτό εἶναι ἐξειδικευμένο στό Δίκαιο τῆς Θάλασσας καί δικάζει μέ τεχνοκρατικά κριτήρια, ἐνῶ ἡ Χάγη δικάζει «πολιτικά» καί ἀποφασίζει, κυρίως, μέ «πολιτικά» κριτήρια, ὅπως θά τό ἤθελε ἡ Ἄγκυρα.

Νικόλαος Παπανικολόπουλος,
Ὑποναύαρχος Λ.Σ. (ἐ.ἀ.)

Γεροντικοῦ Διδάγματα

Ὅταν κατανοηθεῖ ὁ θάνατος

Ὁ θάνατος, ὅταν κατανοηθεῖ ἀπό τοὺς ἀνθρώπους, εἶναι ἀθανασία. Δέν τόν κατανοοῦν, ὅμως, οἱ ἀμαθεῖς· γι' αὐτούς εἶναι θάνατος.

Καί ὅπωςδήποτε δέν πρέπει νά φοβόμαστε τοῦτο τόν ἴδιο θάνατο, ἀλλή τήν ἀπώλεια τῆς ψυχῆς, πού εἶναι ἡ ἀγνοια τοῦ Θεοῦ. Αὐτό εἶναι τό φοβερό γιά τήν ψυχή.

(Μέγας Ἀντώνιος, Παραινέσεις περί ἡθους ἀνθρώπων καί χρηστῆς πολιτείας, 49)

«Ὁ ἄνθρωπος συγγενεύει...»

Ὁ ἄνθρωπος, ὡς λογικός πού εἶναι, συγγενεύει μέ τήν ἄρρητη καί θεία δύναμη, τόν Θεό.

Ὡς πρός τό σωματικό, πάλι, μέρος συγγενεύει μέ τά ζῶα. Εἶναι, ὅμως, λίγοι ἐκεῖνοι, πού, ὄντας τέλειοι καί λογικοί ἄνθρωποι, φροντίζουν νά διατηροῦν τό φρόνημα καί τή συγγενεία τους σύμφωνη μέ τόν Θεό καί Σωτῆρα, καί νά τό ἀποδεικνύουν αὐτό μέ τά ἔργα τους καί τήν ἐνάρετη ζωή τους.

Οἱ περισσότεροι ἄνθρωποι, μέ τήν ἀνόητη ψυχή τους, ἔχουν ἐγκαταλείψει τή θεϊκή καί ἀθάνατη υἱική σχέση μέ τόν Θεό καί ἔχουν στραφεῖ πρός τή νεκρή καί δύστυχη καί σύντομη συγγενεία τοῦ σώματος· σάν ἄλογα ζῶα κυβερνιοῦνται μόνο ἀπό τό σαρκικό φρόνημα καί ἐρεθιζόμενοι ἀπό τίς ἡδονές, χωρίζονται ἀπό τόν Θεό καί κατεβάζουν τήν ψυχή ἀπό τοὺς οὐρανοὺς στόν ὄλεθρο, ἐξαιτίας τῶν κακῶν θελημάτων της.

(Μέγας Ἀντώνιος, Παραινέσεις περί ἡθους ἀνθρώπων καί χρηστῆς πολιτείας, 42)

ΜΕ ΤΟΝ ΦΑΚ ΤΟΥ ΣΥΝΔΕΣΜΟΥ

«Μαζί για τό Άλεξανδράκειο»

ΠΡΟΠΩΛΗΣΗ more.com
ΓΕΝΙΚΟ ΕΙΣΙΤΗΡΙΟ : 10 €

ΠΑΡΟΥΣΙΑΣΗ
ΑΝΤΕΛΙΝΑ ΒΑΡΘΑΚΟΥΡΗ

ΦΙΛΑΝΘΡΩΠΙΚΗ ΣΥΝΑΥΛΙΑ
"ΜΑΖΙ ΓΙΑ ΤΟ ΑΛΕΞΑΝΔΡΑΚΕΙΟ"

ΑΝΟΙΧΤΟ ΘΕΑΤΡΟ ΚΑΛΑΜΑΤΑΣ
ΣΑΒΒΑΤΟ 6 ΙΟΥΝΙΟΥ 20:30

ΧΑΡΗΣ ΒΑΡΘΑΚΟΥΡΗΣ

ΤΑ ΕΣΟΔΑ ΘΑ ΔΙΑΤΕΘΟΥΝ ΣΤΟ ΑΛΕΞΑΝΔΡΑΚΕΙΟ ΙΔΡΥΜΑ

ΔΙΟΡΓΑΝΩΣΗ

Μιά διαφορετική έκδήλωση έλαβε χώρα στό Άνοιχτό Θέατρο Καλαμάτας τό Σάββατο 6 Ιουνίου, στίς 8.30' μ.μ.. Η'ερά Μητρόπολη Μεσσηνίας σέ συνεργασία μέ τόν όμιλο Affidea, τόν μεγαλύτερο φορέα παροχής ύπηρεσιών διαγνωστικής απεικόνισης, έξωνοσοκομειακής περίθαλψης καί άκτινοθεραπείας στήν Εύρώπη, διοργάνωσαν φιλανθρωπική συναυλία μέ τίτλο: «Μαζί για τό Άλεξανδράκειο».

Ό άγαπημένος καλλιτέχνης Χάρης Βαρθακούρης έρμήνευσε μεγάλες του έπιτυχίες σέ μιά μοναδική συναυλία, τήν όποία παρουσίασε ή Άντελίνα Βαρθακούρη.

Μέ σύνθημα: «Κάθε εισιτήριο είναι πράξη άγάπης», τό σύνολο τών έσόδων διατέθηκαν γιά τήν ενίσχυση του Άλεξανδράκειου Ιδρύματος Καλαμάτας, ενός ιστορικού φορέα τής Έερās Μητρόπολης Μεσσηνίας, πού άπό τό 1871 στέκεται δίπλα στήν Τρίτη Ηλικία, προσφέροντας καθημερινά φροντίδα, άξιοπρέπεια καί στήριξη σέ ανθρώπους πού τό έχουν άνάγκη.

ΕΥΗΛΕΣΜΟΣ

Μηνιαίο περιοδικό Έλληνορθόδοξης Μαρτυρίας • ISSN: 1107-8979

Ίδιοκτήτης: Χριστιανική Στέγη Καλαμάτας

Βασ. Γεωργίου Α΄ 5 • 241 33 • Καλαμάτα • Τηλ.: 27210 23176 • Τηλ. & Fax: 27210 26478

www.xristegi.gr • info@xristegi.gr • Χριστιανική Στέγη Καλαμάτας

ΚΩΔΙΚΟΣ: 220020